

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Heydar

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 138 (5369) 4 avqust 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

İlham Əliyev: "Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik"

Prezident İlham Əliyev Balakən,
Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Səh → 2

KİV nümayəndələri: Azərbaycan
Prezidenti jurnalistlərin dostu,
mətbuat və söz azadlığının
qarantidır

9

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi
ilə Bakının uşaq evlərinin
sakinləri Moskvaya səfər
ediblər

8

Azərbaycanın daxili işlər
naziri Gürcüstanda
səfərdədir

10

Ermənilər əsgər
ölümərini gizlədir

10

Son altı ayda Türkiyəyə
300 mindən çox
azərbaycanlı turist səfər
edib

5

Ermənistən çöküşü -
yezidilərə qarşı
diskriminasiya və qanlı
cinayətlər

12

→ 11

Təhsil müəssisəsinin
vəzifəli şəxsləri
barəsində
cinayət işi başlanıb

→ 13

Bu gün Bakıda 37,
bəzi bölgələrdə 42
darəcə isti olacaq

→ 16

"Barcelona"nın təklifi
120 milyona çatdı

İlham Əliyev: “Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik”

Prezident İlham Əliyev Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Balakən rayonuna səfərə gəlib. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısı əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adını daşıyan mədəniyyət və istirahət parkında Ulu Önderin abidəsinə ziyarət edərək, önünə güldəstəsi qoydu.

Balakən Rayon İcra Hakimiyətinin başçısı İslam Rzayev Prezident İlhiyevə parkda aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, bu park həm rayon sakinlərinin, həm də qonaqların asudə vaxtlarını səmərəli keçirmək üçün üz tutduqları gözəl məkanlardan biridir. Burada istirahət üçün hər cür şərait yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Balakən Su Elektrik Stansiyasının açılışında iştirak edib. AZERTAC xəber verir ki, son illər ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələri kimi elektroenergetika sistemi də ən müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulub, bu istiqamətdə köklü dəyişikliklər aparılıb. İcra edilən layihələr arasında yeni su elektrik stansiyalarının inşası, mövcudlarının isə əsaslı şəkildə yenidən qurulması xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Balakəndə yeni inşa edilən Su Elektrik Stansiyası da bu baxımdan böyük rol oynayır. Bu cür layihələrin icrası bölgelərin enerji təminatının gücləndirilməsində müüm rol oynayır, eyni zamanda, regionların inkişafına tekan vermeklə, əlavə iş yerlerinin açılmasına səbəb olur.

“Azərenergi” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti Etibar Pirverdiyev dövlətimizin başçısına stansiya barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Balakən çayı üzərində tikilmiş və ümumi gücü 1,5 meqavat olan bu stansiyanın təmelini Prezident İlham Əliyev 2010-cu ildə qoyub. Stansiya texniki göstəricilərinə görə olduqca səmərəli və müasirdir. Layihə çərçivəsində burada hündürlüyü 5,6 metr olan bənd tikilib. Bəndin maksimum eni 28, qaşının eni isə 4 metr təşkil edir. Burada saniyədə 63 kubmetr suburaxma qabiliyyəti olan sutullayıcı, saniyədə 23 kubmetr suburaxma qabiliyyəti olan suqəbulədici yaradılıb. Stansiyanın inşası zamanı uzunluğu 2 min metr, diametri isə 1550 millimetr olan boru, 10 və 0,4 kilovoltluq yarımstansiya və elektrik verilişi xəlləri çəkilib, hər birinin gücü 0,5 meqavat olan üç hidroturbin və hidrogenerator quraşdırılıb. Bundan başqa, ərazidə turbin zalı və stansiyanın idarəetmə binası da inşa edilib.

Qeyd edildi ki, bu layihə olduqca əhəmiyyətlidir. İldə 10 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsalı gücüne malik stansiya rayonun tələbatının 15 faizini, Balakən şəhərinin tələbatının isə 25-30 faizi ödəyəcək. Dövlətimizin başçısı Balakən Su Elektrik Stansiyasını işə saldı.

Avqustun 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Balakən şəhərində inşa olunan Bayraq Muzeyinin açılışında iştirak edib. AZERTAC xəber verir ki, Prezident İlham Əliyev Balakən Bayraq Muzeyinin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi.

Dövlətimizin başçısı müzeylə tanış oldu. Məlumat verildi ki, muzeyin tikintisine 2017-ci ilin fevralında başlanılıb və bu ilin iyulunda başa çatdırılıb. Balakən Rayon İcra Hakimiyətinin sıfəri əsasında inşa edilən muzey binasının ümumi sahəsi 510 kvadratmetrdir.

Ardı Səh. 3

İlham Əliyev: “Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik”

Prezident İlham Əliyev Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 2

Binada zallar və konfrans otağı yaradılıb. Ekspoziya zalında maraqlı eksponatlar sərgilənir. Burada müxtəlif dövrlərdə Azərbaycanda atribut kimi qəbul edilmiş bayraqlar, gerblər, o cümlədən Nuxa, Yelizavetpol, Naxçıvan, Quba, Şuşa, Şamaxı, Lənkəran, Zaqatala qəzalarının və Bakı quberniyasının, Azərbaycan SSR-in, Azərbaycan İctimai Şuralar Cəmiyyətinin və müstəqil Azərbaycanın gerbinin fotosları nümayiş etdirilir. Muzeydə Azərbaycanın Səfəvilər, Ağqoyunlular, Qaraqoyunlular və Eldəgizlər dövlətləri dövründəki, həmçinin 1918-1920-ci illərdəki və 1991-ci ildəki xəritələri de var. Güc strukturlarının geyimlərinin, tarixin müxtəlif dövrlərində ölkəmizdə istifadə edilən sikkələrin, pulların nümayiş olunduğu ekspoziyalar da maraqlıdır. Bu cür layihələrin həyata keçirilməsi, həmçinin milli atributlарımızın tarixi və onların gelecek nəsilərə çatdırılması baxımından müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Balakən-Sarıbulaq-Qabaqcıl-Xalatala avtomobil yolunun

açılışında iştirak edib. AZORTAC xəbər verir ki, "Azərvaytol" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saləh Məmmədov dövlətimizin başçısına yolun texniki göstəriciləri barədə məlumat verdi. Prezident İlham Əliyevin tövsiyə və tapşırıqlarına əsasən bu il istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulan və kəndlərarası 40 avtomobil yolu layihələrindən biri olan Balakən-Sarıbulaq-Qabaqcıl-Xalatala avtomobil yolunun uzunluğu 24,5 kilometr, eni isə 10 metrdir. Avtomobil yolu texnoloji ardıcılılığı riayət olunmaqla və yüksək keyfiyyətlə inşa edilib. Prezident İlham Əliyev yeni yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Balakəndə "ABAD Mərkəz" in açılışında iştirak edib. AZORTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev əvvəlcə rayonun Kətəx kəndində yerləşən "Balxurma" müəssisəsinin 2016-2017-ci illər üzrə fealiyyəti və gelecek planları ilə bağlı məlumatları eks etdirən stendlərə baxdı. Qeyd edildi ki, "Balxurma" müəssisəsinin işçilərinin sayı 15 nəfərdən 85 nəfərə çatdırılacaq. İlk 5 milyon manat kapital qoyulan müəssisəyə əlavə olaraq 12 milyon manat investisiya cəlb ediləcək. Məhsul daxili bazarдан əlavə MDB, Avropa və ərəb ölkələrinə ixrac olunacaq.

Ardı Səh. 4

İlham Əliyev: "Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik"

Prezident İlham Əliyev Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 3

"Balxurma" müəssisəsinin gələcək planlarına yeni korpusların tikintisi, gündəlik istehsal sayının 45 min ədəd xurmadan 150 min ədəd xurmaya, iş yerlərinin sayının isə 200 nəfərə çatdırılmasından daxildir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri İham Kərimov "ABAD" layihəsi çərçivəsində görülən işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Son illərdə ölkəmizdə kiçik aile biznesinin və təsərrüfatlarının inkişafını təşviq etmək və regional inkişafa töhfə vermək məqsədilə icra olunan layihələr arasında "ABAD" layihəsinin xüsusi yeri var. "ABAD" Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən

irəli sürülen ve 2016-ci il sentyabrın 23-də yaradılan publik hüquqi şəxsdir. O, Dayanıqli İnkişaf Məqsədlərinin əldə olunmasına dəstək verməyi nəzərdə tutan yeni sosial innovasiya konsepsiyasıdır. Layihənin məqsədi kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına, məşğulluq səviyyəsinin artırılmasına, rəqabətqabiliyyəti aile təsərrüfatlarının formalşdırılmasına, ölkədə regionların və kənd təsərrüfatının inkişafına dəstək verməkdir. Qeyri-kommersiya və sosialyönlü qurum olan "ABAD" yeganə ictimai təşkilatdır ki, aile təsərrüfatının "ideyadan rəflərə" daşınmasına kömək edir. "ABAD" istehsalın planlaşdırılmasından məhsulların satışına qədər olan bütün biznes prosesinin idarə edilməsini həyata keçirir, yığın gəlirin ailələrə köçürülməsini təmin edir. Ailələr öz bizneslərini

qurmaq üçün ictimai və özəl qurumlarla birbaşa qarşılıqlı əlaqə saxlamır. Bu funksiya "ABAD" tərəfindən həyata keçirilir. "ABAD" ailələr üçün bacarıqların inkişaf etdirilməsi təlimləri də təşkil edir, "vahid pəncərə" prinsipində istifadə edərək aile məhsullarının sertifikatlaşdırılmasını təmin edir. Layihənin mütəxəssisleri ailələrə bazarönümlü qablaşdırma həlləri və məhsulların dizaynı ilə bağlı kömək göstərilər, supermarket şəbəkəsində aile məhsullarının satışını, habelə onların daşınmasını və saxlanmasını idarə edirlər. "ABAD" el işlərinin satışını öz İncəsənət Mərkəzlərində təşkil edir. Bu ilin martında İçərişəhərdə "ABAD"ın ilk İncəsənət Mərkəzi açılıb. İyunda isə ikinci İncəsənət Mərkəzi Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda istifadəyə verilib. Balakəndə "ABAD Mərkəz" in yaradılması da olduqca önemlidir.

"ABAD Mərkəz" ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü. Tədbir iştirakçılarını salamlayan dövlətimizin başçısı çıxış edib. Prezident İlham Əliyev öz çıxışında diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan dövləti Balakən rayonunun inkişafına çox böyük diqqət göstərir. Bu diqqət və qayıçı nəticəsində Balakən rayonunda işlər yaxşı gedir, rayon inkişaf edir, bir çox önemli sosial, iqtisadi layihələr, biznes, infrastruktur layihələri icra edilir. Bir sözə, Balakəndə hərtərəfli inkişaf təmin olunur və əlbəttə ki, gələcək illərdə bu inkişaf daha da sürətlə gedəcək:

"Bu günə qədər rayonda bir çox önemli sosial layihələrin icrası təmin edilmişdir. Bölgelərimizdə en böyük xəstəxanalardan biri Balakəndə bir neçə il bundan evvel tikilmişdir, təxminən 200 çar-

Prezident İlham Əliyev "ABAD" layihəsi çərçivəsində Balakəndə və digər rayonlarda istehsal edilən məhsullara baxdı.

Balakən rayonundan əl işləri hazırlayan dörd sənətkar "ABAD" layihəsinin iştirakçısıdır. Ümumilikdə Balakənin və qonşu rayonların potensialını, layihəyə olan mərağı, bu səbəbdən də artan iş hecmi nəzərə alaraq, Balakənde regional "ABAD Mərkəz" in təsis edilmesi məqsədə uyğun hesab olunub. Burada layihə çərçivəsində 280 kvadratmetrə yaxın sahəsi olan ikimərtəbəli inzibati bina inşa edilib. Binadakı iş otaqları zəruri avadanlıqla təchiz olunub. Burada, həmçinin təqdimat və görüş zalları, laboratoriya da fəaliyyət göstərəcək. Binada ümumi sahəsi 640 kvadratmetr dən çox olan müxtəlif temperaturlu anbar kompleksi də yaradılıb.

payılıq gözəl xəstəxanadır. Olimpiya Mərkəzi, Gənclər Evi, digər sosial obyektlər inşa olunmuşdur, məktəb tikintisi sürətlə gedir. Mənə verilən məlumatata görə, 26 yeni məktəb tikilib, bir neçə məktəb təmir edilib. Yəni, bu, çox önemli sosial sahədir və bu sahə çox böyük vəsait tələb edir, Azərbaycan dövləti bu vəsaiti təmin edir.

Balakən rayonunda qazlaşdırma 100 faiz səviyyəsindədir. Biz hələ ki, heç ölkə üzrə bu səviyyəyə çatmamışdır. Ölkə üzrə qazlaşdırmanın səviyyəsi 93 faizdir, Balakəndə isə 100 faiz. Elektrik enerjisi ilə bağlı problemlər həllini tapır, kənd yolları salınır. Biz artıq bu gün növbəti kənd yolu layihəsinin açılışını qeyd etdik. Növbəti illərdə digər kəndlərə də yollar salınacaq.

İlham Əliyev: "Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik"

Prezident İlham Əliyev Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 4

Siz yaxşı bilirsınız ki, zelzələdən sonra Azərbaycan dövləti zərərəkmiş vətəndaşlara öz maddi yardımını göstərdi, 7 mindən çox fərdi ev ancaq Balakən rayonunda dövlət hesabına tikilmişdir, 2 mindən çox ev əsaslı təmir edilmişdir. Yəni, bu, hesab edirəm ki, bir göstəricidir. Çünkü ağır vəziyyətə düşən soydaşlarımızın problemlərinin həlli üçün dövlət öz dəstəyini əsirgəmedi və bu gün Balakən rayonunda sosial-iqtisadi inkişaf yaxşı səviyyədədir. "ABAD Mərkəz" in yaradılması da bunun bariz nümunəsidir. Bu, sayca ikinci "ABAD Mərkəz"dir. Birincisi Məsallıda yaradılıb, ikinci isə Balakən rayonunda. Bu mərkəzin fəaliyyəti neticəsində minlərlə insan işlə təmin olunacaq, özünüməşğulluq programı sürətli icra ediləcək. Mən bu barədə artıq bütün müvafiq tapşırıqları vermişəm ki, növbəti illərdə özünüməşğulluq programı Azərbaycanda geniş vüsət almmalıdır, dövlət isə, öz növbəsində, bu şəraiti yaradır. Mənə verilən məlumatla görə, Balakən rayonunda vətəndaşlara 12 konteyner təqdim edilib və o konteynerlərdə indi artıq məhsul istehsal olunur. Bax, bu mürəbbələr sizin məhsulunuzdur, gözəl qablaşdırılıb və həm daxili bazara çıxarılır, həm də xarici bazarlara çıxarılaçaq.

İndi siz yaxşı bilirsiniz ki, biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik. Bu bölgənin imkanları, iqlim şəraiti və ənənələri nəzəre alınır. Bölgedə çox geniş vüsət alan sahələr findiqliliklə, baramaçılıqla, tütüncülükle bağlıdır. Siz - burada yaşayışın insanlar yaxşı görürsünüz ki, son bir-iki il ərzində bu sahədə çox böyük artım var və bu, əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına birbaşa müsbət təsir göstərir. Bir il ərzində Balakən rayonunda 2 min 200 hektarda yeni findiq bağları salınıb və bağların sahəsi 7 min hektara çatıbdır. Ancaq növbəti illərdə əlavə minimum 3 min hektarda findiq bağları salınacaq və bütün bunlar dövlət hesabına olan məsələlərdir. Yəni, dövlət lazımlı olan tingləri getirir, suvarma işlərini təşkil edir, kəndlilərə şərait yaradır ki, onlar bu ağaclarla qulluq edərək öz maddi vəziyyətlərini dəha da yaxşılaşdırırlar və xarice valyuta gatıran məhsullar çıxara biləsinlər.

Buna görə növbəti illərdə bu bölgənin - həm Balakən rayonunun, həm qonşu rayonların ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı üçün daha da ciddi addimlar atılacaqdır. Balakən rayonunda hər dəfə olarkən burada gedən quruculuq, abadlıq işləri məni çox sevindirir. Məni daha çox sevindirən odur ki, Balakən rayonunda yaşı-

yan insanlar Vətənə bağlı insanlardır, vətənpərvər insanlardır. Azərbaycanda əsrlər boyu yaşayışın bir çox xalqların nümayəndələri Balakən rayonunda bir aile kimi, dostluq, qardaşlıq, mehribanlıq şəraitində yaşayır ve bu, bizim böyük sərvətimizdir. Azərbaycanda milli və dini zəmində mövcud olan çox gözəl vəziyyət bir çox ölkələr üçün də maraq doğurur və indi bizim təcrübəmiz öyrənilir. Bizim siyasetimiz isə çox aydındır, açıqdır, Azərbaycan ölkəmizdə yaşayan bütün xalqların doğma vətənidir. Bizim həmrəyiymiz, milli mütəxəssilimiz böyük sərvətimizdir." Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Zaqatalada "Azərtütün" MMC-nin tütün emalı zavodunun fealiyyəti ilə tanış oldu. AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Konfederasiyası (İşəgötürənlər) Teşkilatları Milli Konfederasiyasının preziden-

letimizin başçısı əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşyan mədəniyyət və istirahət parkında dahi şəxsiyyətin abidəsini ziyaret etdi, öünüə gül dəstəsi qoydu. Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədzadə Prezident İlham Əliyevə abidənin ətrafında və parkda görülən işlər barede məlumat verdi. Bildirildi ki, parkda geniş abadlıq işləri görülbər, sakinlərin semərəli istirahəti üçün hərəkəfi şərait yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Zaqatalada "Azərtütün" MMC-nin tütün emalı zavodunun fealiyyəti ilə tanış oldu. AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar Konfederasiyası (İşəgötürənlər) Teşkilatları Milli Konfederasiyasının preziden-

lərde qurudulmuş tütün emal olunmaq üçün "Azərtütün" MMC-nin tütün emalı zavoduna təhvil verilir. Hər bir mentəqədə 90 nəfər çalışır ki, onların da 25 nəfəri daimi işçidir. Müəssisə ilə tanışlıqdan sonra xatire şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Zaqatalada "AzRose" MMC-nin tikintisi davam edən qızılıqlı yağı istehsalı müəssisəsi ilə tanış olub. AZERTAC xəber verir ki, dövlətimizin başçısına müəssisə barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, müəssisənin ümumi ərazisi 3 hektardır. Burada istehsalat bölməsi, anbar, ofis və digər infrastruktur obyektləri tikilib. Ərazidə suvarma məqsədləri üçün su tutumu 5 min kubmetr olan süni göl yaradılıb, damcı suvarma sistemi qurulub, kənd təsərrüfatı texnikaları alınıb, Türkiyədən bu sahədə təcrübəli agronomlar dəvət edilib. Ərazidə 3 artezian quyu qazılıb, qaz və elektrik xətləri çəkilib, müasir işıqlandırma sistemi qurulub və yaşıllıq zolaqları salınıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, 2016-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında Türkiyədən və Bolqarıstandan dəvət olunmuş mütəxəssislərin tövsiyələri əsasında Zaqatala rayonunun Aşağı Tala kəndində gülçülüyün inkişaf etdirilməsi məqsədilə 107 hektar torpaq sahəsi müyyənəşdirilib. Bolqarıstandan getirilmiş tinglərdən 82 hektarda "Dəməşq qızılıglı" və 25 hektarda "Lavanda" güllü növləri üzrə gül plantasiyaları salınıb. Bu plantasiyalarda ilkin mərhələdə təxminən 600 ton gül ləçəyinin toplanması nəzərdə tutulub. "Dəməşq qızılıglı"ndən istehsal olunan yağı həm məhsuldarlığına, həm də keyfiyyətinə görə ən yaxşı hesab olunur. Bolqarıstandan getirilmiş "Lavanda" güllü növünün Fransa və Türkiyə "Lavanda" növlərindən yağılıq dərəcəsi 20 faiz çoxdur. İllik gücü 1250 ton yaş gül, 250 litr qızıl gül və 6 min litr "Lavanda" gül yağı olan müəssisədə istehsal edilən yaqlar "AzRose" adı ilə bazarlara çıxarılaçaq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri və müəssisənin kollektivi ilə görüşüb. Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış edib:

"Mən siz ürəkdən salamlayıram. Zaqatala rayonunda yeni kənd təsərrüfatı və emal sənayesi sahəsi yaradılıb. Mən buna çox şadam. Çox yaxşı inkişaf göstəricisidir. Çünkü Azərbaycanın hər bir bölgəsi, hər bir sahəsi uğurla inkişaf etməlidir. Ölkəmizdə qızılıglı istehsalı, xüsusilə Zaqatala rayonunda qızılıqlı yağının istehsalı əsrlər boyu inkişaf edib. Sovet dövründə bu sahəyə böyük diqqət gösterilmişdir.

İlham Əliyev: "Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik"

Prezident İlham Əliyev Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 5

Ondan sonrakı illərdə nədənse bu sahəyə o qədər də böyük diqqət göstərilmirdi. İndi mənim göstərişimle bu sahə bərpa edilir. Yeni müasir müəssisə tikilir, yaxın vaxtlarda istifadəyə veriləcəkdir. Yüz hektardan çox sahədə qızılıgül əkilibdir. Burada istehsal olunacaq qızılıgül yağı həm daxili bazara, həm de xarici bazarlara ixrac ediləcək. Beləliklə, mənə verilən məlumatata görə, artıq burada yüzlərle insan işlə təmin edilib. 500-dən çox daimi və mövsümi iş yeri yaradılıb. Burada işləyənlər yaxşı maaş ala-caqlar və ölkəmizə xeyir gətirəcəklər. Çünkü indi əsas vəzifəmiz təbii imkanlarımızdan, iqlim şəraitimizdən istifadə edərək maksimum dərəcədə kənd təsərrüfatını inkişaf etdirməkdir.

Zaqatala rayonunda və qonşu rayonlarda hazırda çox sürətli inkişaf gedir. Ənənəvi kənd təsərrüfatı sahələri bərpa edilir, o cümlədən tütünçülük, baramaçılıq, findiqçılıq geniş vüsət alıb. Biz gələcək illərdə dövlət proqramlarının qəbulu və icrası neticəsində əkin sahələrini böyük dərəcədə artıracaqıq və belə-

regionlarında olduğu kimi, şimal-qərb bölgəsində də istehlakçıların dayanıqlı, fasiləsiz və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təchiz edilməsi istiqamətində genişməyə təkinti, yenidənqurma və bərpa işləri həyata keçirir. Zaqatalada inşa edilən 110/35/10 KV-luq "Bəhmətli" yarılməstəsi da bu istiqamətdə icra edilən layihələrdəndir. Sonra Prezident İlham Əliyev yarılməstəni işe saldı. Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 3-də Qax rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı xalqımızın ümummilli lider Heydər Əliyevin Qax şəhərinin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edərək önungən gül dəstəsi qoydu. Qax Rayon İcra Həkimiyətinin başçısı Musa Şəkiliyev rayonda görülən işlər, həyata keçirilən layihələr barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi. Bildirildi ki, son illər rayonun sosial-iqtisadi göstəriciləri xeyli yaxşılaşdırıb. Rayonda bir çox sosial infrastruktur obyektləri tikilib, kənd təsərrüfatı sahəsində istehsal müəssisələri yaradılıb.

liklə, çox güclü kənd təsərrüfatı potensialı yaradılacaqdır. Qızılıgül yağı isə bizim üçün ənənəvi olan sahədir. Mütəxəssislərin rəyinə görə, bu yağı istehsal etmək üçün ən münbit şərait, torpaq, iqlim məhz Zaqatala rayonundadır. Ona görə, bu gözəl yeni müəssisə burada yaradılıb. Görürəm ki, artıq böyük sahədə qızılıgül kolları əkilib. Əminəm ki, siz - burada işləyənlər yaxşı çəlilşəcəqsiz, həm özünüz, həm dövlət üçün xeyir gətirəcəksiniz."

X X X

Rayon ictmayıyyətinin nümayəndələri adından çıxış edən İlham Mehdiyeva göstərdiyi diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirib. Sonra Prezident İlham Əliyev qızılıgül sahələrinə baxdı. Sonda xatire şəkli çəkdirildi.

Avqustun 3-də Zaqatalada 110/35/10 KV-luq "Bəhmətli" elektrik yarılməstəsinin açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib. "Azərişq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Baba Rzayev dövlətimizin başçısına yarılməstəsinin texniki göstəriciləri barədə məlumat verdi. Stansiyanın etrafında geniş abadlıq-quruculuq işləri aparılıb, yaşlılıqlar salınıb.

Stansiyanın binasında ümummilli lider Heydər Əliyevin həm sovet dövrü, həm də müstəqillik illərində Azərbaycanda elektroenergetika sahəsinin inkişafındakı xidmətlərindən bəhs edən fotostend yaradılıb. Binada işçilərin yüksək səviyyədə fəaliyyəti üçün otaqlar bütün zəruri avadanlıqla təchiz edi-

lib.

Bu yarılməstə Zaqatala rayonunun elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması, rayonun elektrik enerjisi verilişində yaranan fasilelərin qarşısının alınması məqsədi ilə tikilib. Əvvəller 110 KV-luq 2-ci Zaqatala hava xəttindən budaqlanma vasitəsilə qidalanan 1x6,3 MVA gücündə olan "Bəhmətli" yarılməstəsi Bəhmətli və digər kəndləri elektrik enerjisi ilə təmin edərək ciddi problemlər yaşanırdı. Yarılməstənin bir transformatorla qidalanması elektrik enerjisinin verilişində fasilələrin yaranmasına səbəb olurdu. Bunu nəzəre alaraq, 110 KV-luq 2-ci Zaqatala hava xəttindən qidalanan 1 kilometr uzunluğunda birdövralı "Bəhmətli" budaqlanması ikidövralı budaqlanma xəttinə çevrilərək yeni-

dən qurulub. Yarılməstəyada 2x10 MVA gücündə yeni transformatorlar quraşdırılıb. Eyni zamanda, yarılməstəyada 110 ve 35 KV-luq açıq paylayıcı şəbəkə inşa edilib. Həmcinin yarılməstəyadan 35/10 KV-luq "Muğanlı" və 35/6 KV-luq "Qaraçay" yarılməstəyalarını qidalandıran 35 KV-luq Muğanlı hava xəttinin çıxışı kabelə əvəzlənilib. Tam yenidən qurulan yarılməstəyadakı qurğularda müasir standartlara cavab verən elektrik avadanlıqları, elektron tipli rele mühafizə və avtomat sistemlər, yarılməstəyanın məsafədən idarə olunması üçün SCADA dispetçer sisteminə qoşulmasını təmin edən avadanlıqlar quraşdırılıb. Dövlətimizin başçısının müəyyənləşdirildiyi "İşləq" Azərbaycan" layihəsinə uyğun olaraq "Azərişq" ASC ölkənin bütün

Avqustun 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qax rayonuna səfəri çərçivəsində Alatəmir-Marsan-Tasmalı-Zəyəm-Lələli avtomobil yolunun açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı yolun texniki göstəricilərini eks etdirən stendlərə baxdı. "Azeravtoly" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saleh Məmmədov Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, rayonun Fıstıqlı, Marsan və Cüdüllü kəndlərinə gedən 7 kilometrlik giriş yolları ilə bərabər avtomobil yolunun ümumi uzunluğu 23,5 kilometrdir. Əvvəller torpaq-çınqlı örtülü olan iki hərəket zolaqlı avtomobil yolu hazırda asfalt-beton örtülüdür.

Ardı Səh. 7

İlham Əliyev: "Biz ölkəmiz üçün ənənəvi olan kənd təsərrüfatı sahələrini bərpa edirik"

Prezident İlham Əliyev Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 6

Layihəyə uyğun olaraq, yol genişləndirilərək 10 metr enində yeni yol yatağı inşa edilib. Yenidənqurma işləri zamanı Fıstıqlı, Marsan və Cüdüllü kəndlərinə gedən yolların üzərində yeni körpülər də inşa olunub. Körpülərin uzunluğu 9,5 və 24 metr təşkil edir. Hər iki körpünün eni isə 11 metrdir. Bundan başqa, yolboyu 102 metr uzunluğunda müxtəlif diametrlə 9 suotürücü demir-beton borular quraşdırılıb. Layihə çərçivəsində yol boyunca 468 təhlükəsizlik direyi, 166 müxtəlif yol nişanı və 16 məlumat-verici lövhe quraşdırılıb, yoluñ üfüqi nişanlanma xətlərinin çekilişi işləri aparılıb.

Prezident İlham Əliyevin 2016-ci il 22 avqust tarixli Sərəncamına əsasən inşa edilən Alatəmir-Marsan-Tasmalı-Zeyəm-Lələli avtomobil yolu 7 mindən çox əhalinin yaşadığı 8 yaşayış məntəqəsini birləşdirir. Dövlətimizin başçısı yeniyən yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. Sonda xatirə şəkli çəkdi.

Avgustun 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qax rayonuna səfəri çərçivəsində Lələpaşa kədinin sakını Allahverdi Şirinovun findiqçılıq təsərrüfatında yaradılan şəraitə tənış olub. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısına təsərrüfat barədə etrafı məlumat verildi. Bildirildi ki, 3,4 hektar sahədə salınan bağda 130 findiq ağacı var. Büyük məhsuldarlığın gözlənilədiyi təsərrüfatda bu il 2 tondan çox məhsulun yiğilması planlaşdırılır. Qeyd olundu ki, Qax rayonunda findiqçılığın tarixi ənənələri var. Əhalinin böyük hissəsi bu təsərrüfatlarında çalışır. Son illər təkcə Tasmalı inzibati ərazi dairəsində 800 hektara yaxın sahədə findiq bağları salınıb. Lələpaşa kədində isə 150 hektar sahədə findiq yetişdirilir.

Prezident İlham Əliyevin findiqçılığın inkişafı ilə bağlı tapşırıqlarına əsasən həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində bu sahədə böyük irəliyə nail olunub. Əhalide ölkəyə ən çox valyuta gətirən strateji məhsullar arasında olan findığın becerilməsinə maraq daha da artıb. Mövcud imkanlarla kifayətlenməyən şəxsi təsərrüfat sahibləri yeni findiq bağlarının salınmasına, findiq pöhrəlerinin alınmasına, becərilmesine xüsusi maraq göstərirler. Bunun nəticəsidir ki, indi ərazidə 1,4 və 1,5 hektar sahəde yeni findiq bağları salınıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avgustun 3-də Qax-Qorağan-Zaqatala avtomobil yolu inşa olunmasında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı yolun texniki göstəricilərini eks etdirən stendlərə baxdı. "Azərvatçoy" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saleh Məmmədov məlumat verdi ki, regionların

2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı çərçivəsində inşa olunan Qax-Qorağan-Zaqatala avtomobil yolu inşa olunmasının esaslı şəkildə yenidən qurulması uğurla və yüksək keyfiyyətlə aparılıb. Layihənin başlanğıcı Qorağan-Qax-Zaqatala avtomobil yolu inşa olunmasının 14-cü kilometri, yəni, Qax şəhərinin girişini, sonu isə Yevlax-Zaqatala-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi avtomobil yolu inşa olunmasının 125-ci kilometridir. Uzunluğu 29,8 kilometr olan yolu 8,6 kilometrlik hissəsində tikinti işləri tam yekunlaşdırılıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, iki hərəkət zolaqlı yolda qazma və dolgu işləri, yeni yol yatağının və yol əsasının tikintisi yekunlaşdırılaraq asfalt döşənməsi işləri görülüb. Yol üzərində suotürəcü borular tikilib, beton kanal və drenaj işləri görülüb, rabitə və su xətlərinin yerinin dəyişdirilməsi de yekunlaşdırılıb. Yol mühüm turizm marşrutuna daxil olmaqla yanaşı, əhətə dairesinə, xüsusilə Qax və Zaqatala rayonlarının 37 min nəfərdən çox əhalisi olan 22 yaşayış məntəqəsinə nəqliyyat xidmətini yaxşılaşdırmağa imkan verəcək, həmçinin Qax və Zaqatala rayonları arasında hazırlada mövcud olan yol məsafəsi xeyli qısalacaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avgustun 3-də Qax rayonunda Bayraq Muzeyinin açılışında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Bayraq Muzeyinin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Bildirildi ki, inşasına 2016-ci ilde başlanılan Bayraq Meydanı kompleksi istifadəyə tam hazırkıdır. Ərazisi üç hektar olan kompleksin inşası rayonun daxili imkanları hesabına həyata keçirilib. Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağı hündürlüyü 62 metr olan bayraq direyində dalğalanır. Geniş yaşıllaşdırma işlərinin görüldüyü kompleksdə müasir işıqlandırma sistemi quraşdırılıb. Bundan əlavə, bayraq meydanının ərazisində ümumi sahəsi 730 kvadratmetr olan muzey binası inşa edilib. Muzeydə milli bayraqımızın təbliği ilə bağlı xüsusi eksponatlar və dövlət atributları sərgilənir. Ekspoziya zalında Azərbaycanda mövcud olmuş dövlətlərin bayraqlarına və bayraqla bağlı attributlara geniş yer verilib. Bu eksponatlar Azərbaycan dövlətçiliyinin keçidiyi tarixi yolu eks etdirməklə yanaşı, həm də gənc nəsil üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Prezident İlham Əliyevin genclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması ilə bağlı irəli sürdürüdə təşəbbüsələrə dəstək baxımından regionlarda həyata keçirilən bu cür layihələr bir daha əmənilik yaradır ki, Azərbaycan dövlətçiliyi etibarlı əllərdədir və onun geleceyi parlaqdır.

Avgustun 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham

Əliyev Qax rayonuna səfəri çərçivəsində tütün qəbulu məntəqəsində yaradılan şəraitle tanış olub. AZERTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyelərinə əsasən, ölkəmizdə ixracyönümlü və ənənəvi sahələrin idarəcildilərə ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində tütünçülüyün inkişaf etdirilməsi də qarşıya məqsəd qoyulub. Qax rayonu bu baxımdan böyük potensiala malik bölgələrimizdən biridir. Bu sahənin inkişafında Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında tütünçülüyün inkişaf etdirilməsinə dövlət dəstəyi haqqında" Sərəncamı böyük əhəmiyyət kəsb edir. Sərəncam ölkəmizdə tütünçülüyün inkişafına dövlət dəstəyini gücləndirmək, bu sahənin potensial imkanlarından səmərəli istifadə etmək, rəqabət qabiliyyətini yüksəltmək və tütün istehsalı ilə məşğul olan əhalinin sosial rəfahını daha da yaxşılaşdırmaq məqsədi daşıyır. Bu da Azərbaycanda aqrar sektorun ən perspektivli sahələrindən olan tütünçülüyün inkişafı üçün atılan addımların təqdirətiyə olduğunu göstərir. Təsadüfi deyil ki, dünyada gün ərzində satış dəyəri təxminən 4 milyard dollar olan tütün ticarətindən illik qazanc bir trilyon dollara çatır. Tütün dünya üzrə istifadə olunan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahələrinin bir faizi teşkil etse də, ən çox nəsil üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Prezident İlham Əliyevin genclərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunması ilə bağlı irəli sürdürüdə təşəbbüsələrə dəstək baxımından regionlarda həyata keçirilən bu cür layihələr bir daha əmənilik yaradır ki, Azərbaycan dövlətçiliyi etibarlı əllərdədir və onun geleceyi parlaqdır.

Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, sovet dövründə res-

publika üzrə tütün tədarükünün xeyli hissəsi Qax rayonunun payına düşürdü. Respublikada ən çox tütün tədarükü də həmin dövrə - 1986-ci ilə təsadüf edirdi. Hazırda yeni tütün təsərrüfatlarının salınması, tütünçülüyə dövlət qayğısının getdikcə artması bu sahədə çalışanlara stimul olub. Fermerlərə bağlanan müqavilələrin sayı da bunu təsdiqləyir. Əgər ötən il fermerlər tərəfindən məntəqəyə 30 müraciət daxil olmuşdusa, indi bu göstərici 60-i keçib. Bu il rayonda 6500-7000 ton yaşıl tütün tədarükü gözlənilir. Artıq məntəqədə tütün qəbuluna başlanıb.

Avgustun 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qax rayonunda 110/35/10 kV-luq yeni elektrik yarımtansiyasının istifadəyə verilməsi mərasimində iştirak edib. Yarımstansiyaların barədə dövlətimizin başçısına məlumat verən "Azərişq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Baba Rzaev bildirdi ki, "Azərişq" tərəfində regionlarda yeni elektrik stansiyalarının tikilib istifadəyə verilməsi əhalinin elektrik enerjisine tələbatının ödənilməsində mühüm nüfuzlu təsərrüfatların əldə olunmasına geniş imkanlar açıb. Bu işlər Qax Elektrik Şəbəkəsinin xidmeti ərazindəki yarımtansiyaları da əhətə edib və bütövlükdə rayonda geniş miyasi tədbirlər həyata keçirilib. İstehlakçıların elektrik enerjisi ilə təminatını yaxşılaşdırmaq üçün şəhərin Qaxbaş adlı hissəsində və ilisidə kənddən yenidənqurma işləri tamamlanmaq üzrədir. Həmin ərazidə 10 KV-luq ilisi, Qaxbaş, Beynəlmiləl hava xətlərində dayaqlar basdırılıb, naqillər və kabellər çəkilib. Rayonun ilisi, Gullük, Qorağan, I və II Şəhər, Qıpcəq, Qaxbaş, Qaşqaçay, Asfaltzavod, Tasmalı hava xətləri yenidən qurulub, müasir komplekt transformator məntəqələri quraşdırılıb, 0,4 KV-luq şəbəkə yenilənərək müasir kabellərlə əvəzlənilib. Ümumilikdə son iki ilde Qax Elektrik Şəbəkəsinin xidməti ərazisində bir çox hava xətləri dəyişdirilib, köhnə tipli transformator məntəqələri 26 yeni komplekt transformator məntəqələri ilə əvəzlənilib. Qax Elektrik Şəbəkəsində 2500-dən çox istismara yararsız saygac dəyişdirilib, 926 yeni saygac quraşdırılıb. Prezident İlham Əliyev yarımtansiyani işe saldı. Qax, Zaqatala, Balakən, İsmayıllı, Qəbələ, Şəki, Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Avgustun 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Qaxda inşa olunmuş 180 yerlik köpələr evi-uşaq bağçasının açılışında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı köpələr evi-uşaq bağçasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi, burada yaradılan şəraitle tanış oldu. Məlumat verildi ki, uşaq bağçasının inşasına 2014-cü ilin iyulunda başlanılıb. Tikinti işləri ötən ay başa çatdırılıb. Ərazisi 2124 kvadratmetr olan bina üçmərtəbəlidir. Müxtəlif yaş qruplarının fəaliyyət göstərəcəyi bağçada uşaqların təlim-tərbiyəsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Dərs otaqlarının hamisi zəruri avadanlıq və əyani vasitələrlə təchiz olunub. Yataq otaqları uşaqların zövqünə uyğun qurulub. Bundan əlavə, idman zali və yeməkhanada da yüksək şərait var.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Bakının uşaq evlərinin sakinləri Moskvaya səfər ediblər

Heydər Əliyev Fondu-nun dəstəyi ilə Bakının 1, 2 və 3 sayılı uşaq evlərinin bir qrup sakinini üçün Moskvada yay istirahəti programı təşkil olundub. Fonddan AZƏRTAC-a bildirilblər ki, iyulun 26-dan avqustun 3-dək davam edən səfər müddətində Rusyanın "Bizim Ev" Ailə Tərbiyəsinə Kömək Mərkəzinin qonağı olan 8-13 yaşlı bakılı uşaqlar və yeniyetmələr Moskvanın müxtəlif görməli yerlərini ziyarət edib, bir-birindən fərqli istirahət, eyni zamanda, əyləncə programında iştirak ediblər.

Məktəbilər Moskva zooparkində Avropanın qədim heyvənxanalarından biri ilə tanış olublar. Bakıdakı uşaq evinin sakinləri, həmçinin "Poklonnaya qora"nı ziyarət ediblər. Qonaqlara parkın tarixi barədə geniş məlumat verilib. "Moskva City" kompleksində müşahidə meydançasında olan məktəbilər buradan paytaxtın gözəl mənzərəsini seyr ediblər.

Qızıl meydan və Aleksandr ba-

ğına səfər uşaq evlərinin sakinlərindən gözəl təessüratlarla yadda qalıb. Azyaşlı qonaqlar çayda gəzintiye də çıxıblar. Rusyanın əsas okeanariumu -"Moskvarium"da dəniz heyvanlarının şousu isə onlarda böyük marağa səbəb olub.

Tarixi və müasir turizm yerləri barədə maraqlı, ətraflı məlumatlarla müşayiət olunan hər bir gəzinti uşaqlarda gözəl anlar yaşadıb.

"Bizim Ev" Mərkəzinin təşkil etdiyi piknikdə rus mətbəxinin təamlarını dadan uşaqlar həm də "Azərbaycan mətbəxi gecəsi"ndə plov, dolma, qutab və milli mətbəximizin digər ləziz nümunələrini hazırlayıblar. Maraqlı mədəni və əyləncə programından məmənnunluqlarını ifadə edən uşaqlar səfərin təşkili-nə görə Heydər Əliyev Fondu-na, gözəl qonaqpərvərlik göstərən "Bi-

zim Ev" Mərkəzinə təşəkkür ediblər.

Heydər Əliyev Fondu-nun prezidenti Mehriban Əliyevanın və vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Azərbaycandakı uşaq evlərinin sakinlərinin təlim-tərbiyəsində, ailə sevgisi ilə əhatə olunmasında rolu xüsusi qeyd edilib. Uşaq evlərinin Fondu tərəfindən daim dəstək və qayğı ilə əhatə olunduğu, valideyn himayəsindən məhrum şəxslərin təhsilinə, onların asudə vaxtlarının təşkilinə xüsusi ehəmiyyət verildiyi bildirilib. Fondu tərəfindən bu dəfə Moskvada təşkil olunan program uşaqların gözəl istirahət etmələri-nə, dünyagörüşlərinin artmasına və yeni dostlar qazanmalarına imkan yaradıb.

KİV nümayəndələri: Azərbaycan Prezidenti jurnalistlərin dostu, mətbuat və söz azadlığının qarantıdır

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə jurnalistlər üçün tikilmiş ikinci binada 255 mətbuat işçisinin mənzillə təmin olunması fonunda dövlətimizin başçısına KİV təşkilatlarından, redaksiya kollektivlərindən, media nümayəndələrindən minnətdarlıq məktubları gəlməkdə davam edir. Məktublarda mənzillərin paylanması Prezidentin şəxşən iştirak etməsi, həmcinin üçüncü binanın təməlinin qoyulması ölkə rəhbərliyinin mətbuatla yüksək diqqət və qayğısının təzahürü kimi səciyyələndirilir.

AZERTAC Prezidentin rəsmi saytına istinadla xəbər verir ki, məktub müellifləri dövlətimizin başçısını jurnalistlərin dostu, mətbuat və söz azadlığının qaranti hesab etdiklərini yazırlar. Onlar mətbuatın inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirləri təqdir edir, buna görə minnətdarlıqlarını bildirirlər.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov yazar: "Möhtərem Prezident, Siz yeni yaşayış binasının açılışını edərək 255 jurnalistə ve onların ailə üzvlərinə sözə ifade edilməsi mümkün olmayan hədsiz sevinc və inanılmaz qürur hissi yaşatdırınız. Sıralarında tanınmış mətbuat orqanlarını, jurnalist təşkilatlarını, elektron informasiya resurslarını birləşdirən Azərbaycan Mətbuat Şurası buna görə Sizə ölkəmizin jurnalist ictimaiyyəti adından dərin minnətdarlığını bildirir".

Jurnalistlərin Prezidentle hər görünüşünə neinki media ictimaiyyəti, bütövlükde cəmiyyət üçün mühüm əhəmiyyət daşıdığını qeyd edən Mətbuat Şurasının sədri məktubunda dövlətimizin başçısının jurnalistlər üçün inşa edilmiş binanın açılış mərasimindəki program xarakteri çıxışının ölkə rəhbərliyinin media siyasetinə inamı və əminliyi bir daha artırdığını vurğulayır: "Media təmsilciliyimiz Sizi ölkədə söz və ifadə azadlığının təminatçısı hesab edirler. Kütləvi informasiya vasitələrimizin vətəndaş cəmiyyəti, demokratik, hüquqi dövlət quruculuğundakı missiyasının ətraflı təhlilini verməyiniz, apardığınız müqayisə və paraleller qətiyyətə onu deməyə əsas verir ki, təməlini ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin qoyduğu, Sizin yüksək səriştə və bacarıqla davam etdirildiiniz media siyaseti qələm sahiblərimizin yəni uğur və müvəffəqiyyətlər qazanmasına öz töhfəsinin verəcək. Uğurlarımız isə bu gün daha böyükdür. Hazırda Azərbaycan mediası Qafqaz regionunda maddi-texniki təminat, yaradıcılıq dəstxətti, operativlik, dəqiqlik, qərəzsizlik və

diger keyfiyyətlər baxımından lider mövqeyə malik olmaqla, dünyadan regionala bağlı mühüm informasiya mənbəyidir.

Siz jurnalistlərimizin əbədi dostusunuz. Üçüncü dəfə "Jurnalistlərin dostu" mükafatını qazanmağınız da bundan xəbər verir. Hesab edirik ki, cəmiyyətin güzgüsü sayılan medianın seçimini şərtləndirən ən mühüm amil dövlət başçısı kimi, 2003-cü ildən indiyədək görüldüyünlər işlərə bəslənilən dərin reğbətin ifadəsidir. Biz jurnalistlər üçün Sizin dəst olmaq böyük şərəf və məsuliyyətdir. Dəyərli vaxtınızı ayırib jurnalistlərlə səmimi və səmərəli görüş keçirməklə Azərbaycan mətbuatı tarixində növbəti mərhələnin başlanğıcını qoymuşdur. Bəyan edirik ki, hər zaman etimadınızı doğruldacaq, Sizin şəxsinizdə Azərbaycan Prezidenti ilə dostluğumuza daim sadıq qalacağınızı.

Dövlətimizin başçısına digər bir məktub "Lider TV və Radio-Azərbaycan" MMC-nin prezidenti Ədalət Əliyev tərəfindən ünvanlanıb. O yazar ki, Prezident İlham Əliyevin şərfli tarixə malik Azərbaycan mətbuatının tərəqqisi istiqamətində gördüyü işlər, kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına göstərdiyi dəstək, media nümayəndələrinə qayğı və diqqəti dünya miqyasında təqdir olunan nümunəvi təcrübədir. Jurnalistlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə iki çoxmərtəbeli yaşayış binasının tikiləsi, üçüncü binanın təməlinin qoyulması media təmsilciliyinə dövlət tərəfindən növbəti qayığının təzahüründür. Bu, eyni zamanda, azad sözə verilən qıymət, jurnalistlər üçün yeni ümidi, daha əzmlə çalışmaq üçün stimuludur.

Məktubda daha sonra deyilir: "Sevindirici haldır ki, ikinci yaşayış binasını-

da mənzil alan 255 nəfərin arasında "Lider TV və Radio-Azərbaycan" MMC-nin 6 eməkdaşı da var. Bununla da "Jurnalist Şəhərciyi"ndə mənzillə təmin olunan "Lider"çilərin sayı 8-ə çatıb. "Jurnalistlər Şəhərciyi"ndə yaşamağın mənəvi dəyəri maddi dəyərindən daha yüksəkdir. Bir vətəndaş üçün onun əməyinin məhz dövlət başçısı tərəfindən qiymətləndirilməsindən ali mükafat ola biləm. Sizin jurnalistlərlərə qayığınızı, mediadınızın inkişafını ölkəmizin ümumi inkişaf strategiyasının tərkib hissəsi kimi qəbul edir, buna görə minnətdarlığımızı bildiririk.

Göstərdiğiniz bu qayğı və etimadı doğrultmaq üçün bundan sonra da bu şərəfli missiyani layiqince yerine yetirəcək, dövlətçiliyimizin inkişafı, Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılmasının istiqamətində fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik".

Media işçiləri üçün tikilmiş ikinci binada mənzillə təmin olunanlar arasında Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev də var. O, Prezidente ünvanladığı məktubda özünün və ailəsinin sonsuz sevinc hissələrini ifadə edərək yazar: "Prezident tərəfindən bizə göstərilən bu qayığın mənəvi dəyəri, sözün əsl mənasında, hədsiz və hüdudsuzdur. Bir vətəndaş olaraq Sizin kimi mətin, qətiyyətli, ədalətli və xeyir-xa Prezidentimizə gəvenir və bundan qururuyam. Ulu öndər Heydər Əliyevin ırsinə sadıq olaraq, yürütdüyünüüz uğurlu daxili və xarici siyasetə, dövlətçiliyə sədəqətlə xidmət etmək, ölkəmizin həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması işinə töhfə vermək namənə yorulmadan çalışmaqda davam edəcəyəm. Gündəlik fəaliyyətimdə Sizin etimadınızı doğrultmaq həyatınızın ən ali məqsədlərindən biridir".

AMEA Naxçıvan Böləməsinin Təbii Ehiyatlar İstututunun Sorbsiya proses-ləri laboratoriyasının müdürü Günel Məmmədovanın "Naxçıvan Muxtar Respublikasının seolitləri, mövcud istifadəsi və perspektivləri" kitabı işıq üzü görüb. Akademianın Naxçıvan Böləməsinin informasiya şöbəsindən AZERTAC-a bildirilib ki, geoloji-mineraloziya elmləri doktoru Məmməd Çıraqovun elmi mələhətçiliyi və redaktorluğu, kimya elmləri doktoru Bayram Rzayev, kimya elmləri doktoru Famil Sadı-

"Naxçıvan Muxtar Respublikasının seolitləri, mövcud istifadəsi və perspektivləri" kitabı işıq üzü görüb

qov və geoloji-mineraloziya elmləri doktoru Musa Məmmədovun rəyləri ilə nəşr olunan kitab özə, giriş, üç fəsil və ədəbiyyat siyahısından ibarətdir.

Nəşrdə müasir analiz metodlarından istifadə etməklə Naxçıvan Muxtar Respublikasının təbii mine-

hidratlaşma xüsusiyyətləri, sərt təsirlərə qarşı davamlılığı, ion-mübadilə xassələri öyrənilib, seolitlərə xas olan quruluş kəmiyyətləri hesablanmış. Təbii seolitlərin quruluşları, tərkibi, fiziki-kimyəvi xassələri, təsnifatı və nomenklatura, tətbiq sahələri haqqında yiğcam məlumatlar şərh edilib.

Kolxozi sədri adı uğrunda mübarizə davam edir!

RÖVŞƏN

rovsen.rasulov@mail.ru

Enənəvi müxalifətin kolxozi təfəkküründən çıxa bilməməsi, əslində, "hakimiyətə gəlib sözümüzü deyəcəyik" iddiaları ilə da haçox özünü sübuta yetirməkdədir. Yalnız diktə etmək və avtoritarizm xarakterini eks etdirən bənzər təfəkkürün isə əsas ziyanı, söz yox ki, yene düşərgə "liderlər"inin özlərinə dəyir.

Ötən müddət ərzində ictimai rəy dəfələrə bunun şahidinə çevrilib. Ancaq özlərini her kəsden "ağılı" hesab edən həmin "fiqurlar" unudurlar ki, kənardan heç də istədikləri kimi görünmürələr. Hətta ictimai reyi qoyaq bir kənara, ele müxalifətin özündə də, belələri istehza hədəfinə çevrilirlər. Beləliklə, düşərgədə "kolxozi sədri" adını qazanmaqdən ötrü, nə az - nə çox, düz 25 ilə yaxındır ki, bir-biri ilə didişən, höccətəşən, qırışan, qapışan, çarpışan, datrişan, küsüb-barişan "liderlər" axırdı heç nəyə nail ola bilməyərək, sadəcə, özlərini rüsvay etməklə məşguldurlar. Seçkilərdə və s. önemli ictimai-siyasi hadisələr ərefəsində xalq dəfələrlə bunların daxili aləmlərindəki gülünc və nəticəsi bəlli olmayan iddialarının şahidine çevrilib.

Maraqlı da budur ki, bütün post-seçki zamanlarında "demokratikləşməye" başlayan həmin "fiqurlar", seçimlər bitir-bitməz, yenidən sədrlik etdikləri qurumlarında anti-demokratikliyə, diktatorluğa və avtoritarizmə geri dönürənlər. Məgər baş verən kütlü istefalar, səsli-külyü qarşidurmalar və çırıplı qapılar bunu dəfələrlə isbat etməyiblər.

Yeri gəlmişən, ele bu mövzu ətrafında fikirlərimi camleyərən, internetdəki yazıları inceleyərən, rastına "VIP" adlı müxalifə partiyasının söz deyənlərindən birinin - sədr müavini Ramil Hüseynovun hələ 2015-ci ilde düşərgədəki vəziyyəti şərh edən açıqlaması çıxdı. Düşündüm ki, həmin sözləri daxil edim ele bu köşəmə. Doğru sözə nə deyəsən? Məsələn, hələ parlament seçimləri ərefəsində, o demədi ki, "əger özünü həddən artıq ağılı sayılıb, mən nə deyirəm, o da düzgün" diktəsi davam etse müxalifət bu il keçirilecek parlament seçimlərində də uğursuzluğa düşərələr. Nə olar ki, müxalifətçidir, amma həqiqət həqiqətdir, qardaş. Dediyi də oldu. Hələ bu, harasıdır? Müxalifətçi funksioner deyib ki, hələ də müxalifətə kolxozi davranışlarını özündə qoruyub-saxlayan və ondan qurtulmaq üçün daxili gücləri çatmayan liderlər var: "Bəziləri heyatda hələ özünü sosial varlı kimi təsdiq etməyiblər. Amma baxırsan ki, ölkəni idarə etmək iddiasındadırlar. Ətraflarına isə özlərinə bənzər şəxsləri yığıblar. Onlarla nə nəticə olacaq? Bir sözə, daxilində iftiraçı, xəyanətkar, rəzil virus daşıyanlar və o cür insanları ətrafına toplayanlar heç bir uğur qazana bilmezlər. Həmin insanlar bu cameədən çəkilsələr, daha yaxşı olar".

Bəli! Söhbət də, məhz budur - viruslar. Belə viruslar hələ də ictimaiyyət arasında qalmaqdadırlar, üstəlik, həm də "kolxozi sədrləri" kimi. Necə deyərlər, dövran deyişir, siyaset modelləri də az qala kosmik məcralada inkişaf edir, bizim müxalifətçilər isə "kolxozi sədri" adı uğrunda didişirlər, höccətəşirlər, qırışır, qapışır, çarpışır, dartsırlar...

Türkiyə Azərbaycandan təbii qaz idxalını artırır

Türkiyənin təbii qaz idxalında Azərbaycanın payı 15,96 faizə çatıb. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Təşkilatı (EPDK) məlumat yayıb. Bu ilin may ayında Türkiyə Azərbaycandan 595,09 milyon kubmetr təbii qaz idxal edib. Ötən ilin may ayında isə Türkiyənin ölkəmədən təbii qaz idxalı 475,46 milyon kubmetr olmuşdu. Bu ilin aprelində Türkiyə Azərbaycandan 576,84 milyon kubmetr təbii qaz idxal edib. Ümumilikdə cari ilin yanvar-may aylarında isə Azərbaycandan Türkiyəyə 2 milyard 768,66 milyon kubmetr təbii qaz ixrac edilib.

4 avqust 2017-ci il

Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi strategiyasının ən mühüm halqalarından birini təşkil edir

*Milli Məclisin İqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü, YAP Siyasi Şurasının üzvü
Aydın Hüseynovun yap.org.az-a müsahibəsi*

-*Aydın müəllim yeni iqtisadi siyaset kursu müzəyyənləşdirilən zaman bütün iqtisadi sahələri əhatə edən yol xəritələri təsdiq edilmişdi. Bu zaman diqqət mərkəzində duran əsas məsələlərdən biri iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi prosesinin sürətləndirilməsi idi. Xüsusi ilə nəqliyyat-tranzit sahəsində bu istiqamətdə görülən işləri necə qiymətləndirirsiz?*

-İlk növbədə onu qeyd etmək istəyirəm ki, yeni iqtisadi siyaset kursu beynəlxalq yeni iqtisadi çağırışlar, qlobal maliyyə böhra-nı, beynəlxalq bazarlarda neftin qiymətindəki kəskin dəyişikliklər fonunda yaranan iqtisadi menzə-rəyə Prezident İlham Əliyevin əcəvək və vaxtında reaksiyasının təzahüründür. Məhz Dövlət Başçısının bu reaksiyası nəticəsində yuxarıda qeyd etdiyim iqtisadi situasiyanın yaratdığı təhlükə və təhdidləri Azərbaycan dövləti dəf edərək öz iqtisadi inkişaf tempini qoruya bilib. Heç şübhəsiz ki, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, habelə qeyri neft sektorunun inkişafı istiqamətində görülən işlər-də nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı, ölkənin tranzit potensialının daha da artırılması müstəsna rola malikdir. Bu istiqamətdə görülen işlərin əsas hədəfi Azərbaycanı mühüm nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevirmək, tranzit yükdaşımaların həcmini və keyfiyyətini yüksəltmək, Azərbaycanın yerləşdiyi iqtisadi və coğrafi məkanın verdiyi üstünlüklərdən maksimum yararlanmaqdır. Bu sahədə en böyük layihə isə heç şübhəsiz ki, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanıdır. Bununla bağlı həle on il əvvəl Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 18 oktyabr tarixli, 2443 nömrəli Sərəncamının icrası olaraq, Əlet qəsəbəsinin ərazisində Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin tikintisine başlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin iştirakı ilə 2010-cu il 3 noyabr tarixində yeni liman kompleksinin teməlqoyma mərasimi keçirilmişdir. Əlet qəsəbə-sində ərazisi 400 ha olan Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin tikintisi mahiyyət etibarı ilə nəinki regional, hətta qlobal bir layihədir. Üç mərhələdən ibarət layihənin təmamlanması ilə 25 milyon tona qədər yük və 1 milyon TEU-ya qədər konteyner daşınması nə-zərdə tutulur ki, bu da sözün əsl mənasında Əlet qəsəbəsinə regionun ən böyük nəqliyyat, tranzit, logistika mərkəzlərindən biri-nə çevirəcək. Xüsusi qeyd etmək istəyirəm ki, Liman kompleksi üçün ayrılmış 400 ha ərazinin

100 ha sahəsində beynəlxalq nəqliyyat logistikası mərkəzinin tikintisi nəzərdə tutulub. TRASE-KA çərçivəsində "Beynəlxalq nəqliyyat logistika mərkəzlərinin yaradılması" layihəsi həyata keçirən Avropa Komissarlığının nəqliyyat üzrə ekspertləri tərəfindən liman kompleksi ərazisinin Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub dəhəlizlərinin kəsişməsində yerləşməsi beynəlxalq nəqliyyat logistika mərkəzi üçün elverişli hesab edilmişdir. Bu Mərkəzin ölkə və region iqtisadiyyatında xüsusi mövqeyə malik olması və nəqliyyat qoşşığında önemli yer tutması Azərbaycanın geostrateji əhəmiyyətini bir daha təsdiqləyir.

-Aydın müəllim avqustun 2-də Prezident İlham Əliyev Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı fəaliyyəti, habelə buradakı kompleksinin tikintisinin sürətlənməsi ilə bağlı daha iki sərəncam imzalayıb.

-Cənab Prezidentin bu sərəncamları artıq onu göstəri ki, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı layihəsi artıq həlli-dici mərhələyə qədəm qoyub. Hər iki sərəncamla ayrılan vəsaitlər layihənin icrasını süretləndirmək və onu lazımi texniki imkanlarla təmin etmek məqsədi daşıyır. Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının böyük perspektivi var. Əlet istər avtomobil yolu, istərsə də dəmir yolu baxımından unikal bir qoşşaq yaradır. Bura indi müasir dəniz limanı əlavə olunur. Gələcəkdə isə hava limanının inşası nəzərdə tutulur.

Açığını deyək ki, bir neçə il əvvəl biz limanın əsas perspektivini onun məhz şərqi-qərbi dəhəlizi üzərində yerləşməsində görürük. Çünkü beynəlxalq yük daşımama trafikinə nəzar salsaq bir alternativ kimi bu marşrut yük sahiblərinə bir çox üstünlükler verir. Çindən Avropana alternativ marşrut kimi yüksək daşınmasında, eyni zamanda Avropadan Orta Asiyaya daşımalarla bu ən cəlb edicili marşrutdur. Nəzərə almaq lazımdır ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu işə düşdükdən sonra Avropadan Orta Asiyaya və Çinə yüksək daşınması üçün çox əlverişli alternativ yol yaranacaq.

Son illər beynəlxalq səviyyəde baş verən siyasi proseslər isə göstərdi ki, şimal-cənub dəhəlizi əhəmiyyətinə görə heç də şərqi-

qərb dəhəlizindən geri qalmır. Yəni yaranmış geosiyasi situasiya yeni iqtisadi çağırışları gətirir. Azərbaycan isə bu çağırışlarda hazırlıqlıdır. Bax bu məqam Prezident İlham Əliyevin nə qədər uzaqgörən siyasetçi olduğunu növbəti dəfə nümayiş etdirir. Hesab edirəm ki, bu layihənin tamamlanması və tam qüvvəsi ilə işe düşməsi ölkəmizə çox böyük iqtisadi dividendlər qazandıracaq.

-Aydın müəllim bəs bu layihənin əhalinin iqtisadi vəziyyətinə təsiri haqqda nə deyə bilərsiz?

-İlk növbədə onu vurgulamaq istəyirəm ki, bu layihənin işe düşməsi beynəlxalq yükdaşımı ilə bərabər daxili yükdaşımı üçün də geniş imkanlar yaradır. Digər tərəfdən yerli məhsulların xarici bazarlara çıxarılması alternativləri artır. Bundan əlavə Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı çox böyük layihədir və burada on minlər yeniyi iş yeri-nin yaradılması nəzərdə tutulur. Əleti unikal edən xüsusiyyətlər-dən biri də onun Bakının Qara-dağ rayonunda yerləşməsidir. Bakının hazırda əsas iqtisadi mərkəz olduğunu, istər özel şirkətlərin əksəriyyətinin, istərsə də insan resursunun əsasən pay-taxtda cəmləşdəyi nəzərə alsaq, bu özü də böyük üstünlükə yaradır. Qeyd edilməli digər məqam da burada xüsusi iqtisadi zonann yaradılmasıdır ki, bu da sahibkarlar üçün öz fəaliyyətlərini genişləndirmek fürsəti deməkdir. Bu isə öz növbəsində yeni əlavə iş yerlərinin açılması de-məkdir.

Qazaxıstan Azərbaycana yeni elektrovozlar tədarük etməyə başlayacaq

Bu il Qazaxıstan Azərbaycana yeni elektrovozlar tədarük etməyə başlayacaq. AZERTAC Qazaxıstan KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, iki ölkə arasında qarşılıqlı tədarük həcməri artmaqdə davam edir. Qeyd edək ki, Azərbaycan bu ilin martında Qazaxıstan-dan teplovozlar alıb. Azərbaycanın dəmir yollarında 10 Qazaxıstan istehsalı olan teplovoz hərəkət edir.

Hüsnan bey Fanani: Zəngin mədəniyyətə malik Azərbaycan Xəzərin mirvarisidir

Zəngin mədəniyyətə malik olan Azərbaycan Xəzərin mirvarisi-dir." Bu sözləri avqustun 3-də İndoneziyanın Azərbaycandakı səfəri Hüsnan bey Fanani Bakıda ölkəsinin teqdimatı ilə bağlı keçirilən tədbirdə deyib. Səfir bildirib ki, Azərbaycanda İndoneziyanın mədəniyyətinin və turizminin tanidılması, təbliği üçün bir sıra tədbirlərin keçirilməsi planlaşdırılır. Onun sözlerinə görə, sentyabrın 9-11 Bakıda ikinci İndoneziya Mədəniyyət Festivalı keçiriləcək.

Açığlıq mərasiminin Heydər Əliyev Sarayında keçiriləcəyini söyleyən səfir festivalda iştirak etmək üçün İndoneziyadan Azərbaycana böyük nümayəndə heyətinin gələcəyini vurğulayıb. O deyib ki, heyətin tərkibində mədəniyyət və incəsanet nümayəndələri ilə yanaşı, iş adamları da olacaq. "Miss İndoneziya"nın da Azərbaycana gələcəyi gözönünlər. Festivalın növbəti günü Bakı bulvarında "Fun walk" yürüşü olacaq. Hər kəs birlikdə yürüş edib mah-nı oxuya, rəqs edə biləcək".

Azərbaycanın daxili işlər naziri Gürcüstanda səfərdədir

Azərbaycanın daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov Gürcüstan Respublikasının daxili işlər naziri Giorgi Mqebrişvilinin dəvəti ilə avqustun 2-dən 4-dək bu ölkədə rəsmi səfərdədir. Nazirliyin mətbuat xidmetindən AZERTAC-a bildirilib ki, daxili işlər nazirlərinin avqustun 3-də keçirilən görüşündə Azərbaycanla Gürcüstan arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin müyyənləşdirilmiş strategiya uyğun uğurla inkişaf etdiyi, hər iki ölkə rəhbərliyinin qarşılıqlı əla-qələrin daha da dərinləşdirilməsinə xüsusi önem verdiyi qeyd olunub. Eyni zamanda, dövlətlərimizin müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığın, ilk növbədə, beynəlxalq terrorçuluq, transmilli müteşəkkil ci-nayətkarlıq, xüsusən narkotiklərin qanunsuz dövriyəsi, insan alveri və qanunsuz mqrasiya ilə mübarizə sahəsində birgə işbirliyinin, təcrübə və informasiya mütəbadiləsinin, yaradılmış normativ-hüquqi bazanın yaxın dost və strateji tərfədaş olan ölkələrimizin mənafeyinə, bölgədə təhlükəsizliyin təmimi-ni işinə xidmet etdiyi diqqətə çatdırılıb. Görüşdə regional təhlükəsizlik sahəsində, o cümlədən sərhədyanı bölgələrdə əməkdaşlığın mövcud veziyəti və prioritet istiqamətləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb, qarşılıqlı maraqları doğuran bir sıra digər məsələlər müzakirə olunub.

Ermənilər əsgər ölümərini gizlədir

Aprel döyüslərində həlak olmuş erməni əsgər Qriqor Arutunyanın ailesi hələ də oğlunun me-yitini ala bilməyib. Bu barədə İrəvanda Qriqor Arutunyanın anası Anahit Arutunyan jurnalistlərə bildirib. Onun sözlerinə görə, onun oğlu 2016-ci ilin aprel ayında başlanan döyüslərdən sonra itkin sayılır. Qadının sözlerinə görə, bu il iyulun 31-de onun ikinci oğlu Seryojanı da əsgər aparıblar. Halbuki, erməni qanunlarına görə, oğlu cəbhədə həlak olmuş ailənin ikinci oğunu əsgər aparmırlar. Hərbi komissarlıq bu qanunu pozduğuna görə, erməni qadın da birinci oğlunun barəsində danışmağa başlayıb.

Ümumiyyətlə, Ermənistanda aprel döyüslərinin qurbanlarının sayı-n 5 dəfə azaldıldığı ehtimal edilir. Sosial şəbəkələrdə yayılan məlumat-lara görə, 2016-ci ilin aprel ayında baş vermiş döyüslərdə 500-dən çox əsgər olub. Ermənistən isə həlak olanların sayının 100-dən aşağı-ğunu iddia edir.

Bu cür faktları açılması Ermənistanda gənclərin ordudan yayınma-sına səbəb olur. Ümumiyyətlə, bu məsələ bu günlerdə erməni mətbuatında geniş işıqlandırılır. "Joxovurd" qəzətinin yazdırılmasına görə, keçən ilin bu vaxtı ilə müqayisədə Ermənistən əhalisi rəsmi qaydada 15 min azalıb: "Əger bu saya həmin müddət ərzində birdefəlik gedib qayitmayanları - 75 min 625 vətəndaşı nəzərə alsaq, vəziyyət daha faciəlidir", - deyə qə-zet vurğulayıb. 1992-ci illə müqayisədə isə bu ölkədə əhalisi sayı 654 min azalıb. Ölkədən gedənlerin arasında yoxsulluq üzündən mqrasiya edən ailələr çox olsa da, bəzi ailələr özəri getməsə də, həddi-buluşa çatma-mış oğullarını Ermənistən qeydiyyatından çıxaraq Rusiyada və ya başqa ölkələrde yaşayan qohumlarının yanına yerləşdirirlər. Məqsəd ay-dındır, ailələr uşaqlarının Ermənistən əsgər getməsini istəmirlər.

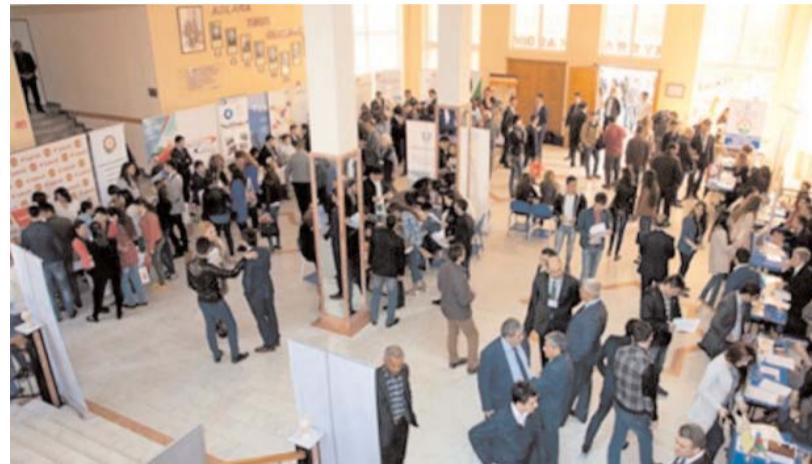
Sirr deyil ki, Ermənistəndə hərbi xidmətə çağrılmış gənclərin əksəriyyəti ya Azərbaysan sərhədində, ya da Qarabağda Azərbaycan - Ermənistən qoşunlarının temas xəttində xidmət edirlər. Deputat Aram Manukyan bu ilin əvvəlində bildirib ki, əsgərlilikdən qaçmaq üçün hər il Ermənistəni 2 min gənc tərk edir.

Əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi daim diqqət mərkəzindədir

Sosial proqramların icrası, əhalinin aztəminatlı hissəsinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi dövlətimizin başçısı tərəfindən strateji vəzifə kimi müəyyənləşdirilib

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilən ardıcıl və məqsədönlü sosial-iqtisadi siyaset bütün sahələrdə öz bəhrəsini verməkdədir. Ölkəmizdə həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasetin ən mühüm məqamlarından biri de, məhə əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi ilə bağlıdır. Sosial proqramların icrası, əhalinin aztəminatlı hissəsinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi dövlətimizin başçısı tərəfindən strateji vəzifə kimi müəyyənləşdirilib.

Bununla yanaşı, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair qəbul edilmiş dövlət proqramlarının, həmçinin, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlərlə bağlı sərəncamlarda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin uğurla icrası ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edib. Qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafı, yeni iş yerlerinin və müəssisələrin yaradılması, regionlarda infrastruktur təminatının yüksəlməsi, ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması, sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşması sahəsində qarşıya qoyulan vəzifələrin uğurla həyata keçirilməsinə və regionlarda aqrar sənaye potensialının artırılmasına böyük töhfələr verib. President İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında bildirib ki, yeni iş yerlerinin

açılması uğurla davam edir: "Bu il 122 min yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan 101 mini daimi iş yeridir. Onu da qeyd etməliyəm ki, 24 min iş yeri bağlandı. Bunun da həm obyektiv, həm də subyektiv səbəbləri var. Bu, əslində, daimi prosesdir. Ancaq biz rəqəmlərə baxanda, - 122 min iş yeri açılıb, 24 min iş yeri isə bağlanıb, - əlbəttə, görürük ki, yene də iş yerlerinin açılması prosesi uğurla gedir. Ona görə də, bizde işsizlik aşağı seviyyədədir".

Dövlət proqramlarının uğurlu icrası neticəsində, ölkəmizin makroiqtisadi göstəricilərində regionların xüsusi çəkisi yüksəlib, sahibkarlığın inkişafına dövlət dəstəyi güclənib, yerli istehsal və emal müəssisələrinin fəaliyyəti genişləndirilib, iqtisadi və sosial-mədəni infrastruktur obyektləri yeniden qurulub, yoxsulluğun azaldılması, yeni iş yerlerinin açılması, nəticə etibarilə əhalinin həyat seviyyə-

sinin yüksəldilməsi istiqamətində böyük nailiyyətlər əldə edilib. Dövlət proqramları çərçivəsində regionlarda infrastrukturun bərpası və inkişafı, əhalinin kommunal xidmətlərlə, o cümlədən, elektrik enerjisi, qaz və su ilə təchizatı, səhiyyə və təhsil müəssisələrinin tikintisi istiqamətində mü hüüm tədbirlər həyata keçirilib, bu sahəyə irihəcmli dövlət investisiyaları yatırılıb. Məcburi köçkünlərin yaşayış seviyyəsinin yaxşılaşdırılması, onların məskunlaşdıığı ərazilərdə yeni iş yerlerinin, məktəb, səhiyyə və digər sosial-öñümlü obyektlərin yaradılması istiqamətində ciddi işlər görüllüb. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı üçüncü Dövlət Proqramı çərçivəsində tədbirlərin həyata keçirilməsi ölkə əhalisinin rifahının daha da yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayır.

"Ses" Analitik Qrupu

İyulda ANAMA tərəfindən 1 milyon 659 min kvadratmetr çox ərazi yoxlanılıb

Azərbaycan üzrə iyul ayında gündəlik neft hasilatı ilə bağlı məlumatlar açıqlanıb

Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv olan ve kartela daxil olmayan ölkələrin neft hasilatının azaldılması ilə bağlı Vyana razılışmasına uyğun olaraq Azərbaycan cari ilin iyul ayı ərzində gündəlik neft hasilatı ilə bağlı məlumatları Birgə Monitoring Komitəsinin Müşterək Texniki Komissiyasına təqdim edib. Energetika Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, həmin məlumatlara əsasən, cari ilin iyul ayı ərzində respublika üzrə gündəlik neft hasilatı 796,7 min barrel olub. Bunun 745,1 min barrelini xam neft, 51,6 min barrelini kondensat təşkil edib. Gündəlik 611,3 min barrel xam neft, 51,6 min barrel kondensat, 15,7 min barrel isə neft məhsulları ixrac edilib. Neft hasilatının azaldılması üzrə saziş müvafiq olaraq Azərbaycan hasilatı sutkada 35 min barrel azaltmaqla bağlı götürdüyü öhdəliyi tam yerinə yetirib. Qeyd edək ki, Respublika üzrə gündəlik neft hasilatı yanvar ayı ərzində 793,9 min barrel, fevralda 776,4 min barrel, martda 733,3 min barrel, aprelde 781,1 min barrel, mayda 785,3 min barrel, iyunda isə 793,7 min barrel olub.

Ağcabədi, Ağdam, Füzuli, Xocavənd, Ağstafa, Cəbrayıł, Bərdə, Gəncə, Tərtər, Qazax, Şəmkir və Lənkəran rayonlarında, eləcə də Bakıda aparılıb. Ötən ay mina və partlamamış herbi sursat hadisəsi qeydə alınmayıb.

"Zaman və məkan" adlı müsabiqə keçiriləcək

Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı

Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı "Zaman və məkan" adlı qısametrajlı sənədlə filmlər üçün məsənəri müsabiqəsi elan edib. İttifaqın mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumatə görə, yaşı 35-ə qədər olan bütün şəxslər sənəari müsabiqəsində iştirak edə bilərlər.. Şərtlərə görə her bir müellif 3 sənənidən artıq təqdim edə bilər. Birinci yerin sahibine 1500, ikinciye 1000, üçüncüye isə 500 manat məbləğində pul mükafatı veriləcək. Sənəari müsabiqəsinin keçirilməsində məqsəd kinematoqrafiya sahəsində gənclərin yaradıcılıq fəaliyyətini inkişaf etdirmək, gənc və istedadlı müellifləri aşkarla çıxarmaq, həmçinin milli kinomuza yeni fikir, yeni nəfəs getirməkdir. Sənənilər oktyabrın 31-nə qədər təqdim edilməlidir

Təhsil müəssisəsinin vəzifəli şəxsləri barəsində cinayət işi başlanıb

Pesə məktəbinin vəzifəli şəxsləri tərəfindən məktəbin pedaqoji və işçi heyətinə əsaslı olaraq artıq əməkhaqqı ödənilməsi barədə Maliyyə Nazirliyindən daxil olmuş material Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araştırılır.

Baş Prokurorluğun metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumatə görə, müəyyən edilib ki, Xızı peşə məktəbinin vəzifəli şəxsləri tərəfindən öz qulluq selahiyətlərindən sui-istifadə edərək məktəbin tedris bazası olmamasına, istehsalat təcrübəsinin faktiki keçirilməməsinə baxmayaraq gözətçi, sürücü, paltarsaxlayan və ocaqçı kimi rəsmiləşdirilmiş artıq ştat vəhidi ləğəndə artıq əməkhaqqı ödənilib.

Həmin faktə görə Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci (vəzifə selahiyətlərindən sui-istifadə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Həzirdə cinayət işi üzrə qeyd olunan qanunsuz halların tam və hərətəlli araşdırılmaqla təqsirli şəxslərin dairəsinin müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb edilmələri, habelə vurulmuş ziyanın ödənilməsinin təmin edilməsi istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Son altı ayda Türkiyəyə 300 mindən çox azərbaycanlı turist səfər edib

Ötən ilə müqəyyidə bu il Azərbaycandan Türkiyəyə gedən turistlərin sayında artım müşahidə edilib. Belə ki, cari ilin yanvar-iyul ayları ərzində 306 min 644 nəfər azərbaycanlı turist

qardaş ölkəyə səfər edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Türkiyənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi məlumat yayıb. Məlumatda bildirilir ki, Türkiyəyə üz tutan xaricilər arasında azərbaycanlılar üstünlük təşkil edir. Təkce bu ilin iyun ayında ölkəmizdən Türkiyəyə 63 min 223 nəfər turist səyahət edib ki, bu da öten ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 23 faiz çoxdur.

Bundan başqa, Rusiya, Almaniya, Gürcüstan, İran və Bolqarıstan vətəndaşları da Türkiyəyə getməyə üstünlük verirlər.

Avqustun 1-də Ermənistanda baş vermiş bir cinayət hadisəsi, bir daha sübut etdi ki, bu ölkədə mövcud olan kriminogen vəziyyət kritik vəziyyətə çatmaqla yanaşı, etnik diskriminasiya halları da çərçivədən çıxıb. Belə ki, Ermənistanda etnik qrup olaraq yaşayan yezidilərin yas mərasimində 4 nəfərin ölümü, 7 nəfərin isə yaralanması ilə nəticələnən qanlı hadisə də, bu faktı kifayət qədər sübuta yetirir. Lakin bununla yanaşı, bənzər hadisələrin davamlı olaraq yaşanması ölkə rəhbərliyinin kriminallarla mübarizəsində aciz qaldığının aşkar göstəricisidir. Əbəs yərə deyil ki, artıq bir sıra erməni KİV-ləri bunnula bağlı şərhələr verir, hətta kriminalların Ermənistani sückuta doğru apardığını qeyd edirlər. Belə ki, "1in.am" saytının analitik bölməsində qeyd olunur ki, son 10 gündə bu, üçüncü bənzər hadisədir ki, Ermənistanda yaşanır.

"Hakimiyyət, hətta məişət cinayətlərinin qarşısını ala bilməkdə çətinlik çəkən cinayətkarlar dəstəsinə çevrilib"

"Bu dəfə də baş verənləri ya məişət olayı kimi təqdim edəcəklər, ya da dövlət özlərini təmizə çıxarmaqdan ötrü, məhz yezidilər arasında baş verən qanlı hadisəni icmalararası problem kimi motivizə edəcək"-deyə yanan erməni saytında, o da bildirilir ki, Ermənistən balaca ölkədir və belə ölkədə hər şeyi nəzarətdə saxlamaq, əslində, çətin məsələ deyil, en azından, hakimiyyət bu nəzarəti təmin edə bilərdi. "Əgər hakimiyyət bu nəzarəti itiribse, bunu etməyi bacarmışsa, kriminogen vəziyyətdən çıkış yolunu tapa bilmir, onda bir neçə konkret nəticə çıxarılmalıdır"-erməni saytının analitiki Sarqis Arturun yazır. SİTAT: "Ola bilsin ki, hakimiyyət sonuncu sekilləri o qədər kriminallaşdırıb ki, indi də formal səlahiyyətlərini icra edə bilmir, qisası, hakimiyyətin özü, hətta məişət cinayətlərinin qarşısını ala bilməkdə çətinlik çəkən cinayətkarlar dəstəsinə çevrilib".

"Biz, dövlətin məhv olması həddinə yaxınlaşmışıq, o biri tərəfdə artıq total kriminal özbaşınalıqlar hökm sürür"

Analitik bölmədə digər bir nüansa da toxunularaq yazılıb ki, 2018-ci ilin astanada hakimiyyətdaxili ziddiyətlər, fikir ayrılıqları o həddə çatıb ki, artıq bu sistem özünüdərə gücünü itirib və situasiyaya nəzarət edə bilmir. Hətta istisna olunmur ki, məhz bu sistem daxilində sünü şəkildə böhranlar hazırlanır ki, sonradan hakimiyyət daxilində növbəti nəhəng yerdəyişmələr etməyə şərait yaransın. SİTAT: "Bu ehtimalaların və versiyaların hansısa reallığa yaxın olursa-olsun, fakt budur ki, biz dövlətin məhv olması həddinə yaxınlaşmışıq, o biri tərəfdə artıq total kriminal özbaşınalıqlar hökm sürür".

Beləliklə, baş verən hadisə, bir daha sübut edir ki, Ermənistanda xalqların bir vəhdətdə birləşməsi anlamı mövcud deyil və göründüyü kimi, ister siyasi, isterse de digər baxımlardan, bu ölkədə etnik xalqlara qarşı bu və ya digər şəkildə qanlı divanlar tutulur, onun adını isə sonradan "məişət zəminində baş verən cinayət" kimi təqdim edirlər. Halbuki erməni KİV-ləri də buna

Ermənistənin cöküşü - yezidilərə

qarşı diskriminasiya və qanlı cinayətlər

eyham vururlar, iddia irəli sürürlür ki, hakimiyyət bənzər cinayətləri qəsdən yaradır ki, sonradan siyasi-kriminal maraqlarını daha da möhkəmləndirsin.

Ermənistən kilsələrində yezidilərlə nikaha daxil olmaq qəti şəkildə qadağan olunub

Başqa tərəfdən, onu da qeyd etmə yerinə düşərdi ki, ümumiyyətlə, bənzər hadisələr nəticəsində, Ermənistən monoetnik ölkəyə çevrilib. Yeni ümumiyyətlə, ermənilər monoetnik çərçivədə tərbiyə alırlar. Ona görə də, ermənilər üçün müxtəlif xalqların bir arada yaşayaraq, Vətən sevgisini bölüşmələri daim anlaşılmaz olaraq qalıb. Mövzudan kənara çıxmayaraq, adı bir misal gətirək. Məsələn, Ermənistən kilsələrində yezidilərlə nikaha daxil olmaq qəti şəkildə qadağan olunub. Bununla yanaşı, yezidilərə onlar üçün ənənəvi hesab edilən maldarlıqla, kənd təsərrüfatı və digər təsərrüfat növləri ilə məşğul olmaq üçün sünü maneqçılık törədir, parlamentdəki deputatlar isə, aşkar şəkildə

bu xalqı aşağılayır və təhqir edirlər. Onları övladları hərbi xidmətə göndərilər, kənən, birbaşa cəbhə xəttinə yönəldilirlər. Bütün bunlar isə, yegane etnik xalq olan bu millətə qarşı diskriminasiya halları-

"1in.am". "Bu dəfə də baş verənləri məişət olayı kimi təqdim edəcəklər, ya da dövlət özünü təmizə çıxarmaqdan ötrü, məhz yezidilər arasında baş verən qanlı hadisəni icmalararası problem kimi motivizə edəcək"

nın artmasını isbat edir. Haqqında bəhs edilən növbəti cinayət olayı da, məhz bu sıradandır.

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Müxalifət liderlərini bazara çıxarıb satmaq istəsək...

Surət Hüseynov iddia edir ki, onlara 3 qəpik də verən olmaz

Bu bir faktdır ki, müxalifət düşərgəsində hər zaman bir-birindən abnormal, diqqəti cəlb edən qalmaqlı hadisələr baş verib. Dünən bir-birinə can deyib, müxtəlif formada blok və qurumlar yarananlar az sonra səngərlər qazib, bir-birini topa-tüfəngə tutublar. Bunnunla bağlı çoxsaylı faktlar və misallar çəkmək olar. Sadəcə, bu günlər mətbuatda geniş müzakirə mövzusu olan Surət Hüseynovla müxalifət liderləri arasındakı qarşıdurmaları qeyd etməklə, hər kəs ümumi mənzəronu təsəvvür etmiş olar.

Məlumdur ki, 1992-ci ildə hakimiyəti qəsb edən AXC-Müsavat cütlüyü milli və dövlətçilik maraqlarını arxa plana ataraq, yalnız öz şəxsi menafelərini həyata keçirməyə çalışır. Bu, azmış kimi, öz qohum-eqrebatlarını, dost-tanışlarını da yaddan çıxarmırdılar. Yaddan çıxmayan dostlarından biri de Yevlax Yun Zavadounun keçmiş direktoru Surət Hüseynov idi. Heç bir hərbi tehsili, ordu ile bağlı primitiv məlumatı belə olmayan S.Hüseynov gözlənilmədən korpus komandiri təyin olundu. Bunnunla yanaşı, S.Hüseynov milli qəhrəman adı, eləcə də, Qarabağ üzrə prezidentin səlahiyyətli nümayəndəsi mükafatı ilə təltif edildi.

Planları başlarında çatladı

Qarşısına qoyduğu məqsədə nail olan Suret Hüseynov bəxtinə-taleyiñə bir növ şillaq çekməyə başladı. Rusyanın keçmiş müdafiə naziri Pavel Qraçovun hərbi - siyasi dəstəyinə arxalanan S.Hüseynov onu vəzife pillələrile irəli çəkən AXC-Müsavat hakimiyətini devirib özü prezident olmaq iddiasına düşdü. Bu planını həyata keçirmək üçün müxtəlif siyasi oyunlar da qurdu. Ancaq fakt budur ki, bu məkrli planların reallaşdırılması yolunda onlarla Azərbaycan gənci həyatlarını itirdilər. AXC-Müsavat hakimiyəti, kor-koran qıymacıların toplaşlığı mərkəz hesab etdiyi "709" sayılı hərbi hissəye hücum etmesi ilə, vətəndaş qarşıdurmasının ilkin işaretləri yarandı. Vətəndaş müharibəsi baş verməsə də, ölkənin müstəqilliyinə ve suverenliyinə ciddi zərbələr dəydi. Bu barədə kifayət qədər yazılıldı, mən də yazıb təkrarçılığa yol vermək istəmirəm. Ancaq onu qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan xalqı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə, birlik və bərabərlik nümayiş etdirməklə, AXC-Müsavat hakimiyətini ve onların tör-töküntülərini hakimiyətdən, həm də siyasi səhnədən silib-atmağı bacardı.

Surət Hüseynov yenə də Pənah Hüseynə ağıl öyrədir

Artıq o, ağır və böhranlı günlər arxada qalıb. Amma maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, bu gün də keçmiş

tərəfdəşlər bir-birine qarşı olan düşmənçiliklərini unutmayıblar. Bir qədər əvvəl AXC-Müsavat hakimiyətinin müdafiə naziri olmuş Rəhim Qaziyev Elçibəyi və onun komandasını ittihad edib, onları səriştəsiz siyasetləri nəticəsində, Kəlbəcər və Laçının qısa müddətdə ermənilərə təhvil verilməsində günahlandırmışdır. İndi isə, uzun müddət gözdən-könüldən uzaq olan R.Qaziyevin keçmiş dostu S.Hüseynov meydana çıxaraq, AXC-Müsavat hakimiyətinin təmsilçiləri olmuş indiki müxalifəti ən kəskin söz və ifadələrlə tənqid və təhqir edir. S.Hüseynov iddia edir ki, indiki müxalifəti bazara çıxarsan, onlara 3 qəpik də verən olmaz: "Mənim Rusiya ilə heç bir əlaqəm yoxdur. Vaxtılı Rusiyadan muzdlu döyüşçülər getirib Qarabağda döyüşdürüməm, torpaqları azad etməşəm. Buna görə də onlara şəxsi cibimdən pul vermişəm. Vaxtılı Rusiyaya məxsus hərbi hissələrdən məndən savayı, heç kim silah-sursat götürməyib. Əgər götürüblerse, o zaman iqtidarda olan AXC-Müsavatdan bir nəfər durub adını desin! Ancaq mən bunu etmişəm, üstəlik, Qarabağı azad etmək üçün rusları da girov götürmişəm. Mən bunu məhkəmədə də demişəm. Ancaq həmin o adamlar mənə qara yaxmaq üçün deyirlər ki, guya Suret Hüseynov Rusyanın adamıdır, hakimiyət əvənliliyinə hazırlaşır və saira. Ağ illərinə gələni danışırlar. Bunları bazara çıxartsan, heç 3 qəpiyə də satmaq olmaz".

S.Hüseynov AXC-Müsavat hakimiyətinin nümayəndələrinə hədələyici mesaj ünvanişlaması da unutmayıb: "Məni təhqir edən həmin alçaq adamlara sözüm odur ki, ay bi-qeyrətlər, mən müharibə edib, sənin namusunu qoruyanda, 220 yaşayış məntəqəsini azad edəndə, sən harada idin? Bunu dövlət etməmişdi, mən öz pulum və hörmətimlə etmişdim. AXC-Müsavat, bəs siz nə etdiniz? Mənim azad etdiyim torpaqları şərəfsiz ermənilərə satdırınız! Sonra da mənə "vətən xaini" damğası vurmaq istədiniz".

Gözənləndiyi kimi, S.Hüseynovun ittihatlarına cavab özünü çox da gözlətməyib. AXC-Müsavat hakimiyətində baş nazir olmuş, AXP sedri Pənah Hüseyin S.Hüseynovu danışdırın Rusyanın müəyyən dairələri olduğunu bildirib: "Utanmadan deyir və onun bəzi muzdlu məddətləri da təkrar edirler ki, o, Qarabağın 220 yaşayış məntəqəsini azad edib. Belə də həyəsizliq olarmı? 1992-ci

ilin yay-payız hərbi kampaniyası dövründə Azərbaycan Ordusunun, əsgər və zabitinin, könüllünün, yüzlərlə və minlərlə şəhid qanı bahasında azad etdiyi nailiyyəti necə özünkünləşdirmək olar? Məsələnin siyasi tərəfinə gəldikdə isə, Suret Hüseynov, AXC hakimiyətə gələnə qədər və AXC hakimiyətdən getdiyindən sonra, azad etdiyi bir metr vətən torpağını göstərsin, dedikləri ni qəbul edək".

P.Hüseyn onu da bildirib ki, S.Hüseynov 1993-cü ilin yayında başladığı qiyam nəticəsində ermənilərin Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsinə yardımçı oldu: "Məhz Suret Hüseynovun rəhbərliyi ilə başlanan hərbi qiyam nəticəsində ölkədə yaranan siyasi xaos 1993-cü ilin yaşında Kəlbəcərin və digər işğal olunmuş ərazilərimizin azad olunmasını nəzərdə tutan və ABŞ, Rusiya, Türkistanyanın hazırladığı, ATƏM-in (indi ATƏT-red.) təsdiq etdiyi, Azərbaycan və Ermənistən Respublikasının qəbul etdiyi, həttə qondarma "DQR" "parlamentinin" 14 iyun 1993-cü il tarixində təsdiqləməyə məcbur edildiyi və müharibənin qurtarması demək olan siyasi planın gerçəkləşməsinin qarşısını aldı və düşmənin daha beş rayonumu işğal etməsinə şərait yaratdı. Bu, əsl milli xəyanət idi".

Bir sözlə, görünən odur ki, keçmiş ortaqlar bir-birine qarşı son və həlli dəri savaşa başlayıblar. Qarşılıqlı ittihamların yeni başlığından nəzərə alsaq, bu xəmirin hələ çox su aparacağını demək olar.

i.ƏLİYEV

Bu gün Bakıda 37, bəzi bölgələrdə 42 dərəcə isti olacaq

Azərbaycanda avqustun 4-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti AZƏRTAC-a verilən məlumatə əsasən, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraiti dəyişkən buludlu, əsasən yağmursuz olacaq. Səhər yarımadanın bəzi yerlərində qısamüddətli az yağış yağacağı ehtimalı var. Şimal küləyi əsəcək, gündüz cənub-şərqi küləyi ilə əvəz olunacaq. Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 23-26°, gündüz 33-38° isti, Bakıda gecə 24-26°, gündüz 35-37° isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 758 mm cive sütunu, nisbi rütubət gecə 70-75, gündüz 40-45 faiz təşkil edəcək.

Abşeron əmərliklərində dəniz suyunun temperaturu Sumqayıt, Novxanı, Pirşağı, Nardaran, Bilgəhədə 25-26°, Zuğulba, Buzovna, Mərdəkan, Şüvələndə 26-27°, Türkən, Hövən, Sahil, Şıxda 27-28° isti olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında hava şəraiti yağmursuz olacaq. Şərqi küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 21-26°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 42° isti olacağı gözlənilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında havanın yağmursuz keçəcəyi ehtimalı var. Zəif şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 21-26°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 42° isti olacağı gözlənilir.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Mələyim şərqi küləyi arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 15-20°, gündüz 27-32° isti olacağı gözlənilir.

Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Mələyim şərqi küləyi əsəcək, arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 20-25°, gündüz 35-40° isti olacağı gözlənilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 34-39° isti, dağlarda gecə 13-18°, gündüz 25-30° isti olacağı gözlənilir.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Zəif şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 21-26°, gündüz 35-40° isti olacağı gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 21-23°, gündüz 34-39° isti, dağlarda gecə 15-18°, gündüz 25-30° isti olacağı gözlənilir.

Mübariz Əhmədoğlu: "Fransa ATƏT MQ həmsədrliyində ballast dövlətə çevrilir"

Həl-hazırda Fransa Dağlıq Qarabağ tənzimləməsində heç bir təşəbbüs irəli sürə bilmir. Eks-prezident Fransua Olandın Azərbaycan və Ermənistən prezidentlərinin Paris görüşü ilə bağlı irəli sürdürüyə təşəbbüs Ermənistən tərafından rədd olundu". Bunu SİA-ya açıqlamasında Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədoğlu deyib.

Onun sözlərinə görə, Fransa-nın Dağlıq Qarabağ tənzimləməsində ballasta çevriləməsində əsas rol bir qrup Fransa parlamentariləri və siyasetçilərinə məxsusdur: "Bir qrup Fransa parlamentarisi və siyasetçisi "Artsax" (Dağlıq Qarabağ)-Fransa Dostluq Qrupu yaratmaqla Dağlıq Qarabağın müstəqil dövlət kimi görünməsi istiqamətində fəaliyyət göstərdilər. Fransada erməni icmasının rəhbərlərindən biri Murad Papazyan F.Olandın Dağlıq Qarabağ tənzimləməsi ilə bağlı fikirlərini açıqladı; Ətraf rayonlar Azərbaycana qaytarılmalı imis; Papazyanın aranjemanında bu 7 yox 5 rayondur.

F.Olanda görə 1988-ci ilədək Dağlıq Qarabağda yaşış azərbaycanlıların Dağlıq Qarabağa qayıdaraq Dağlıq Qarabağ erməniləri ilə birlikdə Dağlıq Qarabağın statusu barədə referandumda iştirak etməli imis; M.Papazyanın aranjemanında Dağlıq Qarabağ azərbaycanlıları cəmi 25 fəzildir və referandum müstəqillik referendumudur. Fransalı erməni bunu etraf etdiyi halda ermənin ələ aldığı Fransa parlamentinin deputati F.Roşluan isə yalnız Dağlıq Qarabağ ermənilərini və onların müstəqil dövlətçiliyini görürdü. Dəfələrlə Fransa cəmiyyətinin aktiv hissəsinin nümayəndələrini qoşunların təmas xəttinin ən hissəsinə gətirmişdi. Məhz bəzi Fransa siyasetçilərinin hesabına Fransa ATƏT MQ-de ballast dövlətdir. Belə fəaliyyət yalnız Ermənistənə sərfəlidir: "Fransa tərəfi belə dedi", "Fransa ilə de məsləhət-ləşək" adı ilə S.Sarkisyan geniş imitasiya resursları əldə edir. Roşluan yaxın günlərdə bir qrup parlamentarilər ilə Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı icmasını Fransaya dəvet edəcəksə, bu halda müəyyən qədər gözləmək olar".

Bu günlərdə bəlli olub ki, Vətəndaş Həmçəriliyi Partiyasının sədri Sabir Rüstəmxanlının təşəbbüsü ilə AXCP sədri Əli Kərimlinin, Müsavat başçanı Arif Hacılinin, AXP sədri Pənah Hüseynin, KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlunun, "AAP" sədri Kamil Seyidovun, "BAP" sədri Elşad Musayevin, AzDP sədri Sülhəddin Əkbərin, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun və "MSDM"-in sədri, sabiq Müsavat başçanı İsa Qəmberin iştirakı ilə görüşləri keçirilib. Lakin burada səhbət müxalifətin bir yerə toplanaraq, hansısa mövzusu ətrafında müzakirə aparmaları deyil, səhbət həmin görüşün gizli keçirilməsi ilə bağlı təşkilatçı S.Rüstəmxanlının partiya sədrlərindən etdiyi tələbidir. Hətta görüşdən fotonun paylaşılması da qadağan edilib.

Sabir Rüstəmxanlı Əli Kərimlidən, Arif Hacılıdan və İsa Qəmberdən başqa gizli görüşdə iştirak etmiş digər müxalifət partiya sədrlərindən bir günlük istifadə edib

Söz yox ki, müxalifətin bir araya getirdiyi həmin görüşün gizli saxlanılması israrlığı istər-istəməz insanlarda bəzi şübhələri doğur. Məsələn, orada digərlərini çıxdaş etmək, AXCP sədri Ə.Kərimlinin, Müsavat başçanı A.Hacılinin, "MSDM" sədri İ.Qəmberin iştiraklarını nəzəre alaraq, onda məsələnin hansı tərəfə xidmətcilik göstərmələrini bəri başdan ehtimal etmək mümkün olar. Bəlkə de belə hesab etmək mümkün dır ki, bu üç nəfərdən başqa oraya toplananlar, sadəcə, kamufil - yəni gözdən pərde asmaq xarakteri daşıyanlardırlar. Sadəcə, S.Rüstəmxanlı onlardan öz məqsədləri

Sabir Rüstəmxanlı nəyi gizlətməyə çalışıb?..

Yaxud VHP sədrinin bayraqı hara və hansı məqsədlərə tərəf əsir?

Üçün bir günlük istifadə edib. Daha rahat anlaşılsın deye AXP sədri Pənah Hüseynin, KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlunun, AAP sədri Kamil Seyidovun, BAP sədri Elşad Musayevin, "AzDP" sədri Sülhəddin Əkbərin, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun dəvətləri AXCP və Müsavat başçanlarının, eləcə də, MSDM sədri İ.Qəmberin adlarının ictimai rəyde daha çox göze çarpmaması üçün baş tutub. Çünkü biliyimiz qədər, bu üç nəfərdən başqa, digər müxalifət partiyalarının sədrləri siyasi ictimaiyyətde ele də təsiri olmayanlar cərgesində dayanırlar, lakin həmin üçü elektorat, siyasi imic baxımından, xüsusi mövqeləri ilə seçiləsələr də, az-çox tanınırlar.

DAK nə zamandan Azərbaycanın daxili siyasi mühitində rol almağa başlayıb ki, bu görüşdə ölkədəki ictimai-siyasi mühit aparıcı mövzulardan olsun?

Bu baxımdan, sözügedən görüş barədə müyyəyen açıqlamalar verən ADP sədri S.Cə-

laloğlunun fikirləri, əslində, bəzi məqamları özü-özlüyündə açıqlamış olur. Məsələn, onun dediyine görə, VHP-nin qərargahında keçirilən görüşdə ölkədəki ictimai-siyasi vəziyyət, müxalifət partiyalarının yenidən birlük formasında fealiyyət göstərmələri müzakirə olunub. İyul ayının əvvəlində baş tutan görüş Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin təşəbbüsü ilə keçirilsə də, həmin görüşün ölkədə-xili siyasi vəziyyətə istiqamətləndirilməsi suallar yaradır. İlk növbədə, belə bir sual yaranır ki, DAK nə zamandan Azərbaycanın daxili siyasi mühitində rol almağa başlayıb ki, bu görüşdə ölkədəki ictimai-siyasi mühit aparıcı mövzulardan olsun?

Başqa tərəfdən, S.Cəlaloğlu görüşlə bağlı açıqlamasında yalnız bir dəfə Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında müzakirələrin aparıldığı deyir, ancaq sonrakı məqamda yalnız müxalifətin birliyindən bəhs edir. Məgər DAK ölkə müxalifətini bir araya gətirib, daxili ictimai-siyasi vəziyyətə müdaxilə etmək hüququna malikdirmi? Əlbette ki, yox.

Sabir Rüstəmxanlının gizlilik israrları nəyə əsaslanır?

Sadəcə, VHP sədrinin görüşün gizli keçirilməsi, hətta görüşdən olan fotosların metbuata sizdirilməsi üçün israrçılıq etməsi, onun başqa planlarından xəber verir. Misal üçün, bu görüşdə AXCP sədrinin və Müsavatın hazırkı və sabiq başçanlarının iştirakı, artıq belə deməyə zəmin yaradır ki, S.Rüstəmxanlı qarşısından gələn 2018-ci il prezident seçimlərində "siyasi sıçrayış" əldə etmək məqsədile, ətrafında, məhz bu partiya təmsilçilərini görmək istəyir. Bunun üçün isə, onun özbaşına deyil, hansısa xarici qurum-

larla razılaşmalar apardıqdan sonra gizli görüşü keçirdiyini hesab etmək olar. Sadəcə, onlara kiçik - adı olub, fəaliyyəti nəzərə çarpmayan müxalifət partiyalarının da "dobra"su lazımdır. Teki partiyaların adları çox olsun, daha onların siyasi çəkilərinin olub-olmaması ela də rol oynamır. Ancaq ADP sədrinin dediyi fikirləri, daha dəqiq desək, ümumi razılaşmanın əldə olunmaması VHP sədrinin öz isteyini reallaşdırıa bilmədiyini göstərir.

Atalar demiş, örtülü bazar, dostluğu pozar...

Belə ki, "görüşdə müxalifət partiyalarının birlilik formatında fealiyyət göstərməsi ilə bağlı razılıq əldə olunmayıb"-dəyən S.Cəlaloğluya görə, görüşdə belə bir razılığa gelindi ki, müxalifət partiyaları, hələlik, funksional əməkdaşlıq etsinlər: "Amma hələlik, müxalifət partiyaları arasında daimi birlik yaradılması barədə razılıq əldə olunmayıb. Hazırda ölkədə müxalifətçilik böhran içərisindədir. Belə bir vəziyyətdə müxalifət birlilik formatında fealiyyəti mümkün deyil".

Sonda isə fikrimizi S.Rüstəmxanlının üzərində cəmləyərək, belə qənaətə gələ bilərik ki, indi də Ə.Kərimli, A.Hacılı və İ.Qəmber vasitəsilə gündəmə gelib, özünü "müxalifətin ağsaqqalı" kimi göstərməyə cəhd edən VHP sədri, yaxşı oları ki, uzun illər ərzində, öz bayrağının hansı tərəfa yelləməsini köklü surətdə müəyyənəldərsin. Yoxsa ki, bu gün onun bayrağının istiqamətsiz yelləməsi belli olmayınca, özünün də siyasi iddiaları heç vaxt reallaşmamış qalaçaq. Hətta bundan sonra yenə gizli görüşlər keçirib, "ağsaqqallıq" etsə belə. Atalar demiş, örtülü bazar, dostluğu pozar...

Rövşən RƏSULOV

Məlum olduğu kimi, AXCP sədri Əli Kərimli ilə eyni maraqları bölüşən "Sühl və Demokratiya İnstitutu"nun rəhbəri Leyla və Arif Yunusların Praqada mənzilləri, İstanbulda obyektləri olduğunu üzə çıxıb. Bu fakt onların xarici qüvvələrdən külli miqdarda maliyyə vəsaitləri aldıqlarını sübuta yetirir.

"Yurddas" Partiyasının sədri Mais Səfərli:

- Adıçəkilən şəxslərin əldə etdiyi maliyyə vəsaitinin mənbəyi araşdırılmalıdır. Çünkü bunların hər ikisi siyasetlə məşğul olan şəxslərdir. Yəni siyasetlə məşğul olan şəxslərin fealiyyəti çox şəffaf olmalıdır. O cümlədən, onların sərvətləri haqqında məlumatda ictimaiyyətə bildirilməlidir. Özləri əldə etdikləri maliyyə vəsaitlərinin mənbəyi barədə məlumat verməlidirlər. Azərbaycan Konstitusiya və qanunlarına görə, ölkəmizdə fealiyyət göstərən siyasi təşkilatlar xaricdə olan qüvvələr tərəfindən hər hansı bir şəkildə maliyyələşdirilə bilməz. Çünkü bu, Azərbaycan qanunlarına ziddir və

Leyla Yunus həbs olunaraq Azərbaycana gətiriləcək

Azərbaycan Gənc Alim, Aspirant və Magistrler Cəmiyyətinin sədri, fəlsəfə doktoru İlqar Orucov:

bu cinayet məsuliyyəti yaradır. Ümumiyyətlə, siyasiləşmiş QHT-yə rəhbərlik edən bir adamın belə sərvətlərə sahib olması çox ciddi suallar doğurur. Əlbette ki, həmin şəxslərin özləri bu barədə açıqlama verməlidirlər. Çünkü bu illər ərzində, hər kəs çox gözəl bilir ki, həmin şəxslər heç bir yerde işləməyiblər. Əgər həmin şəxslər partiyadan məvacib alırlarsa, demək olar ki, o məvəciblər heç ev almaq da mümkün deyil. Belə olan halda, suallar yaranır ki, bunlar bu qədər maliyyə mənbəyini haradan və kim tərəfindən əldə ediblər.

xisletində olan Leyla Yunusla da bağlı analoji faktlar yeni deyil. Bu insanların biznesləri varsa, bu qədər qazancları əldə etməklə bağlı vergi bəyannamələri haradadır? Biznesləri yoxdursa, bu qədər var-dövləti haradan əldə ediblər? Ə.Kərimli dəyəri milyonlarla ölçülen Londondakı mülkləri hansı vəsaitle əldə etmişdir? Ə.Kərimli və Leyla Yunus anti-milli fealiyyətlərinin müqabilində aldıqları böyük maliyyə ilə London, Praqa, İstanbul və digər yerlərdə mülklər yığınla bilərlər. Bu insanların maddi imkanlarının əsasında onların kriminal və qaranlıq fealiyyətləri dayanır. Vaxtılıq ətraflarındakı müxtəlif QHT-lər vasitəsilə Avropadan milyonlarla vəsait əldə etmiş Ə.Kərimli və Leyla Yunuslar, məhz bu pulları xaricdə mülklər almağa yönəltmişlər. İndi bu prosesi, Ə.Kərimli Gürcüstan üzərindən həyata keçirməklə, davam etdirəkdedir. Hesab edirəm ki, hüquq-mühafizə orqanlarımız bu faktları dərinlənərək araşdırmalı və milli maraqlarımıza zidd fealiyyətlərinə görə yönelik maliyyənin

mənbəyini ifşa etməlidirlər.

Sağlam inkişaf və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov:

- Bu insanlar daim xalqın adından danışaraq, öz mənfəətlərini güdüblər. Bunlar müxalifətçiliyi biznes-quruma çevirərək, siyasi alvernen məşguldurlar. Bu insanlar heç bir yerde işləmir, vergi ödəyicisi deyil, amma xaricdə mülk sahibidirlər. Buradan aydın olur ki, hansısa xarici qüvvələrinin əletinə çevrilərək onlara xidmət göstərir və özlərinə var-dövlət qazanırlar. Hesab edirəm ki, bu cür əməllərlə məşgül olan insanlara qarşı xalq da mübarizə aparmalı, onların cəfəng sözlərinə uyğamalı və bədəməllərini ifşa etməlidirlər. Onsuz da, bu insanların cəmiyyətdə nüfuzu, demək olar ki tamamilə yoxdur və bunu özləri də bilir, amma tutduqları bu yoldan qazanc əldə edərək yaşıdlarına görə nüfuz və hörmət anlayışını artıq arxa plana keçmişlər. Bir amalları var: o da qazanc əldə etmek, hətta bu öz vətənlərini və dövlətlərini satmaq ba-hasına başa gəlse de.

GÜLYANƏ

Əhməd bəy Ağayevin Azərbaycan dövlətçilik və milli intibah tarixində rolü

Ağaoğlu Azərbaycanın ictimai-siyasi, ədəbi-bədii, maarifçilik, dövlətçilik və milli intibah tarixində mühüm rol oynamış ensiklopedik bilik sahibi olan siyasetçi, ədəbi tənqidçi, maarifçi mütefəkkir, filosof və sosioloqdur.

Ə.Ağaoğlunun geniş əhatili yaradıcılığının Azərbaycan tədqiqatçıları tərəfindən hərtərəflə araşdırılmış, buna bir daha sübut edir. Bunun üçün onun tədqiqatlarına müraciət edək.

Şahhnəzər Hüseynov "Əhməd bəy Ağaoğlunun dünyagörüşü" əsərinə yazdığı ön sözde yazır: "Əhməd bəy Ağaoğlu XIX əsrin sonu və XX əsrin birinci yarısı hüdudlarında formalasılmış Azərbaycan ictimai-siyasi fikrinin böyük mütefəkkir nümayəndəsidir. Onun dünyagörüşü özünəməxsus milli ideya və qərbçilik görüş və baxışlarının sintezindən ibarət olmuşdur. Öz istiqaməti etibarilə, Azərbaycanın milli-mənəvi dirçəliyi, hüquqi dövlətçilik və vətəndaş cəmiyyəti, demokratiya, insan azadlığı və hüquq bərabərliyi və s. bu kimi tarixi - klassik liberalizm çalarları ilə yoğrulmuş, ümum-bəşəri mündəricəli bu dünyagörüşü həmin dövrdəki ziyanlıların müyyən qismine xas olmuş dərin və rəngarəng məzmun daşışıdır. Həqiqi mənəvi, demək olar ki, Ə.Ağaoğlu dünyagörüşü, onu müasiri olduğu bir sira Azərbaycan mütefəkkirləri, publisistləri, ilahiyyatçı və hüquqşunasları, jurnalist və ədiblərindən orijinallığı ilə ferqləndirirdi. Bu fərq mütefəkkirə ele bir elmi-publisistik, nəzəri-ideoloji, konseptual mahiyyət vermişdir ki, onu ciddi arqumentlərlə kosmopolit vətənpərvər adlandırmaq olar. Bu qiymət heç də, sadəcə olaraq, gelişmiş sözlə və yaxud sensasiya xatırınə deyilmir. Çünkü bu qənaət, məhz XIX əsrin sonları və XX əsrin ilk onilliklərində Qərb dünyasında, Avropana, eləcə də, onun təsiri ilə Rusiyada və islamın nüfuz və mövcudluq dairəsində meydana çıxmış inkişaf meyillerinin konteksti çərçivəsində fəaliyyət göstərmiş bizim mütefəkkirin müxtəlif xarakterli ideya xətərinin təfsiri əsasında yaranır.

Ə.Ağaoğlu dünyagörüşünün formalaslaşması, əsasən, iki fikir təməyüllü ilə səciyyələnir: birincisi - artıq praktikada reallaşmış Qərbin sosial-mənəvi məzmunu ümuməşəri fikirlərinin getdiğən başqa regionlarda da qəbul edilməsi tendensiyası ilə; ikincisi - müxtəlif imperiyaların (Osmanlı imperiyası, Rusiya imperiyası və s.) dağılıması nəticəsində xalqların milli dirçəliş, milli oyanma və onun real ifadəsi olan milli ideya və milli mənlik şüurunun meydana çıxmışı tendensiyası ilə.

Məhz bu amilləri tarixi və elmi-nəzəri baxımdan, öz yaradıcılığında nəzəre alan Ə.Ağaoğlunun əsas Azərbaycanın bəhs etdiyimiz dövrdəki ictimai-siyasi fikrinin əsas məyillerini öyrənmək üçün metodoloji açarlardan birini verir. Təessüf ki, bu cür mütefəkkirlərin əsas uzun müddət məlum səbəblər ucbatından ictimai şüurumuzun diqqətindən keñərda qalmış və eger hərdən bir ya-

da salınmışsa da, yalnız mənfi plan-da, hətta demək olar ki, bolşevizm məfkuriyi baxımından müxalif, düşmən mövqə kimi xatırlanmışdır.

İndi Azərbaycanın mənəvi renesansı şəraitində artıq biz ədalətsizcəsinə unudulmuş görkəmli mütefəkkirlerimizin adlarının və ırslarının xalqımıza qaytarılması zərureti qarışışındayıq. Tarixi-adekvat, elmi-nəzəri düşüncə göstərir ki, öz mənəvi atalarını və liderlərini, xüsusiət, istedad və dünyagörüşlərinin miqyasına görə, Qərb və Şərqi sivilizasiyasının yetişdiriyi böyük alim və mütefəkkirler səviyyesində duran şəxsiyyətlərini tanımadan heç bir xalq, həqiqi mənəvi, mənəvi zənginlik kəsb edə bilməz. Bu cür mütefəkkirler, o cümlədən, Ə.Ağaoğlu, sözün əsl mənasında, öz nəzəri istək və arzularında həmişə aktual olan "yolumuz hayanadır" tarixi suallın cavabını tapmağa çalışmışlar.

Görkəmli tədqiqatçı AMEA-nın müxbir üzvü, əməkdar elm xadimi Əziz Mirəhmədov "Əhməd bəy Ağaoğlu" adlı fundamental monoqrafiyasında yazmışdır: "Gizlətmək lazımlı deyil ki, doğma Azərbaycanın, habelə, bütün Şərqi müasir, avropavari tərəqqi yoluna düşməni namına, nə az-nə çox, tam əlli il qələm çalıb-qızığın fəaliyyət göstərən, bir çox əsərləri bu gün, bizim mübarizelərlə dolu gərgin zamanımızda da faydalı olan Ağaoğlu ayrı-ayrı vaxtlarda fikrən bürdəyib demokratiyaya zidd mövqelərdən çıxış etmişdir. Bunu görməmək, yaxud nəzərdən qaçırmqa da, ümumiyyətlə, belə şəxsiyyətləri büsbüütün inkar etməyi dövlət siyaseti səviyyəsinə çatdırmaq qədər pisdır.

Deməliyik ki, Şərqdə məşhur aforizmlərdən olan "xəsərəddünya vəl axire" ("bu dünyada da, axirətde də ağır dolanan") sözleri eynilə ona da aid edile bilər. Çünkü azərbaycanlı ədib, mütefəkkir və xadime ömrünün otuz ilini keçirdiyi Türkiye ictimaiyyətində də müxtəlif dövrlərde bir-birindən fərqli münasibət bəşlənmişdir. Sağlığında o, bir müddət böyük vezifə, nüfuz sahibi olub, sonralar, hətta şübhəli, etibarsız bir mühacir kimi cürbəcür sixinti və əzəzələr çəkmışdır ki, bütün bunların daha müfəssəi şəhri kitabçanın müvafiq bölməsində verilir.

Bizdə Ağaoğluna yanlış münasibətin sərf praktik səbəbi de vardi. Onun keçən əsrin doxsanıncı illerində başlayaraq, əvvəlcə fransız və rus dillerində, bu gün nadir nüsxəye چevrilmiş məxəzlərdə, sonra habelə, Azərbaycan, İran və türk mətbuatında çap etdirmiş olduğu elmi və publisist əsərlər pərakənde halda, ədəbi-felsefi traktatları və epistolaları əsri isə, əsasən, əlyazma şəklində qaldığına görə, həyat və fəaliyyətinin bir sıra çox mühüm cəhətləri duymalarla bürünməsdə (xatirələrdə onun bəle bir atmacası misal getirilir: bütün yazdıqlarını yüksib səhifəsəhifə bənd eləsəniz, İstanbuldan Şuşaya qədər uzanıb gedər).

Mətbu əsərlərindən bir çoxunun Bakı, Moskva və Leningradın Mərkəzi Kitabxana və arxivlərində de olmaması sovet mütəxəssislerinin tədqiqat dairəsini məhdudlaşdırır, onların Ağaoğlunu, əsasən, bir pub-

lisist, tənqidçi və ictimai xadim kimi töqdim etmələrinə səbəb olurdu.

Müəllifin sağlığında Bakı, Kazan və İstanbulda kitab halında çap olunmuş əsərləri bunlardır: "Axund və islam" (rusca), "Türk hüquq tarixi; islamda qadın" (rusca ilk nəşrdə adı: "Jenşina po islamu i v islame"), "Türk mədəniyyəti tarixi", "Hüquq-əsasiyye", "Dövlət və Fərd", "Sərbəst insanlar ölkəsində", "Üç mədəniyyət", "İngiltərə və Hindistan", "Etika" (Kropotkinin tərcümə).

Ölümündən sonra Türkiyədə çıxanlar: "Mən nəyim?", "İran və inqilab", həyatının kendisi tərəfindən yazılılan bir parçası (C. Ağaoğlunun "Babamdan xatirələr" kitabında), "Könülsüz olmaz!", "İxtilal, inqilabmı?", "Sərbəst firqə xatirələri".

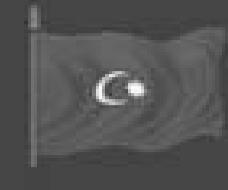
Hele nəşr edilməmiş əsərlər: "Peyami Səfəyə axirətdən məktublar", "Yakutlar" (ruscadan tərcümə), "Malta xatirələri".

Aydındır ki, Şərqi xalqlarının mili-azadlıq hərəkatında və mədəni yüksəlşিসinde görkəmli xidmeti olmuş xadimlərdən birinin müasir oxucudan gizlədilməsi həmin tarixi hadisələr haqqında təsəvvürlərin tamlığına mane olur, yeni dövr Azərbaycan intellektual-ədəbi həyatının ümumi mənzəresini sünü surətdə kasıblaşdırır, nəhayət, mənəvi mədəniyyətimizin bütün rəngarəngliyi, daxili dialektikası ilə qavranılmamasını cətinləşdirirdi. Bu qısa oçerk Ə.Ağaoğlu barədə yığcam məlumat vermək, XX əsr Azərbaycan fikrini öyrənənlərə, az da olsa, kömək etmək məqsədi güdür. Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda, eyni zamanda, Ə.Ağaoğlunun azərbaycanca və rusca külliyyatlarının elmi nəşri hazırlanır.

Həcmi bir o qədər böyük olmasa da, çox qısa bir müddətdə yazılmış monoqrafiyada Ağaoğlunun yarımsıyaşılık çoxcəhətli, çoxproblemli fəaliyyəti barədə müntəzəm və aydın təsəvvür vermək, şübhəsiz, asan başa gəlməmişdir. Buna nail olmaq, mütefəkkir-xadimi tarixi inkişafda öyrənib səciyyələndirmək üçün xronoloji principə yanaşı, problemlər bölgüsü də tətbiq olunmuşdur. Nəinki bir il, bir ay, hətta bir həftə ərzində, eyni zamanda, bir neçə sahədə, bir neçə mühüm məsələ ilə məşğul olması da Ağaoğlunun fikir dənəsini açıb şərh etməkdə az mürükkeblik törətmir.

Ə.Ağaoğlu tədqiqatçılarından Ülviiye Hüseynova özünün "Əhməd bəy Ağaoğlunun ədəbi-bədii görüşləri" əsərində böyük mütefəkkirin ədəbi-publisistik, idoloji-siyasi ideyalarını etrafı tədqiq edərək yazır: "Azərbaycan ədəbiyyatının inkişaf tarixində əhəmiyyətli yer tutan XX əsrin əvvəlləri özünün ədəbi mərhələ xüsusiyyətləri, şəxsiyyətləri və ictimai-mədəni hadisələri ilə maraq doğurmaqdadır. Bu dövrün inqilab-demokratik fikir axtarışları, müstəqillik uğrunda mübarizə təcrübəsi, yeni ideya-bədii təməyülləri, modern sənət düşüncəsi çağdaş istiqalə hərəkatı üçün örnek məqamıdır.

XX əsrin əvvəllərində formalanşan ədəbi tənqidin müasir təfəkkür-lü nümayəndələri indiki ideya-bədii axtarışlarımızın məhək daşını yo-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütlevi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütlevi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

nan, milli məfkurə uğrunda mübarizə hərəkatının meyarlarını müeyyənləşdirən şəxsiyyətlərdir. Elə bu-na görə də, onların ədəbi-tənqidli irsini araşdırmaq, sistemli tədqiq hədəfinə çevirmək müasir Azərbaycan ədəbiyyatşunaslığının elmi məraq dairəsinə yaxındır. Xüsusiət, ömrünü müxtəlif siyasi rejim daxilində yaşamış Əhmədbəy Ağaoğlu və bu qəbilden olan, mühabicət acısinı danan fikir adamlarının ədəbi-tənqidli fəaliyyəti çağdaş ictimai-mədəni düşüncəmiz üçün çox gərəkdir.

Azərbaycan xalqının idrak-irfan tarixi müxtəlif dənələrindən inkişaf etmişdir. Hərəkət, felsefi məktəblər və şəxsiyyətlər, habelə, çoxsaylı sənət görüşləri və estetik mizanlarla, "izm"lərə zəngindir. Bu mənada, XIX əsrin sonu və XX əsrin əvvəlləri bir tarixi mərhələ olaraq, müstəsna səciyyə daşıyır və siyasi təfəkkürün güc artımı ilə müşahidə olunur. Həmin ilərde politoloji düşüncənin aktivləşməsi ictimai-siyasi xadimlərimizin fəaliyyətində və ədəblərimizin yaradılışında baş verən hadisələrə, ədəbi-mədəni faktlara operativ, elmi münasibət göstərən Əhməd bəy Ağaoğlunun yaradıcılığı xalqımızın in-tellektual mülkiyyəti fonunda əsaslı yer tutmağa layıqdir. Xüsusiət, ənənələrindən əsaslıdır. Ə.Ağaoğlu və onunla eyni ideya-estetik mövqedə dayanan Azərbaycan oğulları sovet idarəciliyi rejimində və dövründə ideoloji cəhətdən "düşmən" sayılır, ərisi siyasi məqsədlərlə "tədqiq və təhlil" olunur, ona panislamist, pantürkist, kosmopolit etiketi vurulur. Haqqında müsbət söz söyləmək yasaq və günah sayılır. İndi yeni ideya-siyasi mühitdə və zamanda bu görkəmli mütefəkkirin ərisi ilə mükəmməl tanışlıq, onu deməyə əsas verir ki, bir tek Azərbaycanda deyil, hem də Yaxın və Orta Şərqi ictimai mühiti-binde baş veren hadisələrə, ədəbi-mədəni faktlara operativ, elmi münasibət göstərən Əhməd bəy Ağaoğlunun yaradıcılığı xalqımızın in-tellektual mülkiyyəti fonunda əsaslı yer tutmağa layıqdir. Xüsusiət, ənənələrindən əsaslıdır. Ə.Ağaoğlu və onunla eyni ideya-estetik mövqedə dayanan Azərbaycan oğulları sovet idarəciliyi rejimində və dövründə ideoloji cəhətdən "düşmən" sayılır, ərisi siyasi məqsədlərlə "tədqiq və təhlil" olunur, ona panislamist, pantürkist, kosmopolit etiketi vurulur. Haqqında müsbət söz söyləmək yasaq və günah sayılır. İndi yeni ideya-siyasi mühitdə və zamanda bu görkəmli mütefəkkirin ərisi ilə mükəmməl tanışlıq, onu deməyə əsas verir ki, bir tek Azərbaycanda deyil, hem də Yaxın və Orta Şərqi ictimai mühiti-binde baş veren hadisələrə, ədəbi-mədəni faktlara operativ, elmi münasibət göstərən Əhməd bəy Ağaoğlunun yaradıcılığı xalqımızın in-tellektual mülkiyyəti fonunda əsaslı yer tutmağa layıqdir. Xüsusiət, ənənələrindən əsaslıdır. Ə.Ağaoğlu və onunla eyni ideya-estetik mövqedə dayanan Azərbaycan oğulları sovet idarəciliyi rejimində və dövründə ideoloji cəhətdən "düşmən" sayılır, ərisi siyasi məqsədlərlə "tədqiq və təhlil" olunur, ona panislamist, pantürkist, kosmopolit etiketi vurulur. Haqqında müsbət söz söyləmək yasaq və günah sayılır. İndi yeni ideya-siyasi mühitdə və zamanda bu görkəmli mütefəkkirin ərisi ilə mükəmməl tanışlıq, onu deməyə əsas verir ki, bir tek Azərbaycanda deyil, hem də Yaxın və Orta Şərqi ictimai mühiti-binde baş veren hadisələrə, ədəbi-mədəni faktlara operativ, elmi münasibət göstərən Əhməd bəy Ağaoğlunun yaradıcılığı xalqımızın in-tellektual mülkiyyəti fonunda əsaslı yer tutmağa layıqdir. Xüsusiət, ənənələrindən əsaslıdır. Ə.Ağaoğlu və onunla eyni ideya-estetik mövqedə dayanan Azərbaycan oğulları sovet idarəciliyi rejimində və dövründə ideoloji cəhətdən "düşmən" sayılır, ərisi siyasi məqsədlərlə "tədqiq və təhlil" olunur, ona panislamist, pantürkist, kosmopolit etiketi vurulur. Haqqında müsbət söz söyləmək yasaq və günah sayılır. İndi yeni ideya-siyasi mühitdə və zamanda bu görkəmli mütefəkkirin ərisi ilə mükəmməl tanışlıq, onu deməyə əsas verir ki, bir tek Azərbaycanda deyil, hem də Yaxın və Orta Şərqi ictimai mühiti-binde baş veren hadisələrə, ədəbi-mədəni faktlara operativ, elmi münasibət göstərən Əhməd bəy Ağaoğlunun yaradıcılığı xalqımızın in-tellektual mülkiyyəti fonunda əsaslı yer tutmağa layıqdir. Xüsusiət, ənənələrindən əsaslıdır. Ə.Ağaoğlu və onunla eyni ideya-estetik mövqedə dayanan Azərbaycan oğulları sovet idarəciliyi rejimində və dövründə ideoloji cəhətdən "düşmən" sayılır, ərisi siyasi məqsədlərlə "tədqiq və təhlil" olunur, ona panislamist, pantürkist, kosmopolit etiketi vurulur. Haqqında müsbət söz söyləmək yasaq və günah sayılır. İndi yeni ideya-siyasi mühitdə və zamanda bu görkəmli mütefəkkirin ərisi ilə mükəmməl tanışlıq, onu deməyə əsas verir ki, bir tek Azərbaycanda deyil, hem də Yaxın və Orta Şərqi ictimai mühiti-binde baş veren hadisələrə, ədəbi-mədəni faktlara operativ, elmi

